

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejemov mesečno K 1.70

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenemil nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega strani.

Hrvaški Faraon.

Na Hrvaškem so razmere od dne do dne slabše. Ogrska je danes na vrhu; ne odločuje samo o usodi Hrvaške, ampak je zazdal gospodar nad celim političnim položajem v monarhiji, ako smemo o »monarhiji« sploh še govoriti. Lukasz je dobro vedel, da krona ne polaga na nobeno stvar toliko važnosti kakor na brambno reformo. Zato je sklenil s pomočjo Tisze za največjo brutalnostjo udušiti vsako opozicijo proti vojaški predlogi. To se mu je posrečilo, krona je zadovoljna in zdaj je samo še treba, da avstrijski parlament brambni zakon sprejme. Stališče ogrske vlade je s tem tako utrjeno, da si je težko misliti, da bi se moglo zgoditi, da se zopet omaje.

Naravna posledica tega je, da se je tudi pozicija kraljevskega komisarja na Hrvaškem, gospoda Slavka pl. Cuvaja izredno okrepila. Lukasz je, ko mu je grof Stürgkh v avstrijskem parlamentu s svojo znano izjavo z vplivom avstrijske vlade zagrozil, javnost nekaj časa za nos vodil: spustil se je pro forma v pogajanja s hrvaško koalicijo. Posrečilo se mu je toliko, da je mogel grof Pejacevich v ogrski delegaciji v imenu hrvaških poslancev skupnega ogrsko-hrvaškega državnega zbora brez ugovora izjaviti, da je ogrska delegacija legalna, češ da so kljub sistiranju ustave na Hrvaškem mandati hrvaških delegatov veljavni. Dejal je, da Avstrija v razmerje med Ogrsko in Hrvaško sploh nima vtikati. Mož je pač upal, da se Lukasz s Hrvati sporazume in Hrvaški zopet povrne ustavo. A dal je le Lukacsu v roke najboljše orožje proti Hrvatom. Ogrski ministrski predsednik je mogel zdaj krono opozoriti, da se Hrvati s stališčem ogrske vlade načeloma strinjajo in da zato nima prav grof Stürgkh, marveč Ogrji. Nato je pogajanja s koalicijo prekinil, spravi skozi brambno reformo in se zdaj lahko smeje grofu Stürgkhu in Hrvatom. Ogrji so nas in Hrvate zopet prevarili.

Bivši feldvebel Slavko pl. Cuvaj je s tem dosegel vrhunec svoje moči, ne brez krivde hrvaških koalicijskih politikov, ki so upali, da jim padec grofa Khuena prinese boljših časov in so se ujeli v Lukacsove mreže. Zdaj pa še ta brezmejno neumni atentat na kra-

ljevega komisarja! Spočel ga je nori fant v največjo škodo svoje domovine. Tudi, če bi bil Cuvaj padel, ali bi bilo Hrvaški v sedanji politični situaciji s tem kaj pomagano? Ali res mislite, da je na Hrvaškem en sam Cuvaj? Brez značajnih in brezvestnih individuov, ki se dajo od ogrske vlade izrabiti za rablje lastnemu ljudstvu, je na Hrvaškem žalibog še vedno nekaj.

Cuvaj se hoče sedaj nad Hrvati zmaščevati z nečuvenimi grozotami. Dozdaj je zaprtih že 58 dijakov, med njimi baje tudi nekaj članov »Domagoja«; kakor smo čuli, je med njimi tudi g. Jelavič. Povod temu, da je komisar vele vtakniti v zapore celo člane katoliške dijaške organizacije, ki je zbližanju s Srbi vedno bila večalimanj načeloma nasprotna, je dal oni nepremišljeni izlet v Belgrad, ki ga ni mogoče zadosti obsojati. Cuvaj hoče na podlagi te samo na sebi zelo otročje manifestacije konstruirati zvezo med atentatom in Belgradom. Uprizoril bo brezdvoma veleizdajniški proces in skušal zaplesti vanj tudi hrvaške politike, zlasti one, ki so mu posebno trn v peti. Imamo točne informacije, kako Cuvaj preži na nekatere osebe, da jih s pomočjo skrajno koruptne hrvaške justice, ki je n. pr. Stipe Radića in njegovo rodbino materialno uničila, zagrabi.

Tako je prišlo do tega, da je ves hrvaški narod revolucioniran. Na Hrvaškem je le navidezen mir; od kmeta do inteligence vse samo drhti obupnega srda in bati se je, da se vsak čas iz te iskre zaneti strašen ogenj. Tega seveda ni kriv Belgrad, ampak ogrska vlada, ki hoče, da na Hrvaškem bukne upor, da zdaj saj še na papirju neodvisno praljevino popolnoma spravi podse. To je diabolichen načrt, porojen v glavi perfidnega mažarskega plemena.

Kaj se da proti temu storiti?

Nekateri politiki, ki drvé za hitrimi in hipnimi vspehi, zahtevajo, naj bi Jugoslovani spričo Cuvajeve strahovlade v avstrijskem parlamentu obstruirali brambno reformo, oziroma preprečili potrebno dvetretjinsko večino. Po našem mnenju bi se s tem naravnost nasprotno doseglo, kar bi se nameravalo. Vlada pošlje zbornico domov in uveljavi brambno predlogo s § 14. Kakšen položaj bi potem nastal? Na Avstrijskem ni parlamenta, na Ogrskem je že odgođen in vlada Lukacs z močno za-

slombo krona. Jasno je, da bi bilo to za Hrvaško še veliko slabše. Avstrijskega parlamenta ne smemo ubiti. Brambne reforme se nobena stranka ne bo upala obstruirati, niti socialni demokratje. Tudi Rusini uganjajo le navidezno opozicijo, katere bo kmalu konec. Od vlade se pri tej priliki ne da ničesar izsiliti. Krona hoče vojakov in ni je sile na svetu, ki bi to mogla preprečiti. Je treba pač z razmerami računati, kakor so. Naša ustava ni angleška ali francoska.

Konec Cuvajeve strahovlade bo prišel, preje ali sleje. A glavni sovražnik, ki ga je treba zadeti, je Ogrska. Sama nam je pokazala pot, kako je to mogoče. Tisza je dokazal, da na Ogrskem zmaguje samo nasilje. Kar se je danes zgodilo Justhu, se zna jutri pripetiti Tiszi. Ogrsko je treba streti. Razmere se lahko namah izpremenijo. Treba pa je tudi, da se na Hrvaškem samem politične razmere korenito predrugačijo. In v tem oziru zapuamo stranki prava, da bo težavnim razmeram, ki zdaj na Hrvaškem vladajo, kos. Treba je, da narod ohrani mirno kri. Impulzivni izbruhi a la Jukić bodo hrvaški stvari le škodovali.

Državni zbor.

Dunaj, 12. junija 1912.

Uradniške predloge.

Brez vsega zanimanja se vrši razprava o uradniških predlogah. Vsakdo vé, da zakon ne bo potrjen. Slovensko-hrvatski klub se več ne udeležuje komedije. — Govore le še patentirani »priateljci« uradništva ala Buřival, Forstner, Kalina etc. Tudi dr. Rybař je še govoril. — Razprava se konča prihodnji terek.

V železniškem odseku

je železniški minister predložil investicijski program na drž. železnicah za dobo 1913—25. Na nekaterih progah se bo položilo drugi, oziroma tretji in četrti tir. Napravili se bodo novi kolodvori, oziroma razširili že obstoječi, da se bo promet na železnicah lahko hitreje izvršil. Razširi se kolodvor v Ljubljani, kjer se ustanove tudi delavnice. Zgradi se železnica Općina—Herpelje, da se zvežejo istrske železnice z državno itd. O tem dobite od našega člana v žel. odseku obširnejše poročilo.

V proračunskem odseku

je govoril poslanec Wassilko, ki včeraj še ni bil končal svojega govora in za

njim je govoril Driotrijansky, ki je predlagal, da se seja zaključi, kar je pa odsek odklonil in sedaj govori Malik, ki je izrazil svoje velike simpatije rusinskemu narodu. Koliko bo to Rusinom pomagalo, je seveda drugo vprašanje. — Nemci skušajo posredovati med Rusini in Poljaki v vseučiliškem vprašanju, da se bo omogočila gladka rešitev brambnih predlog in proračunskega provizorija.

Brambni odsek.

Ogrska zbornica je brez vsake najmanjše izpremembe sprejela vladni načrt brambnega odseka. Prazno delo bi bilo danes, razmišljati o tem, ali je bilo sklepanje pravilno. Splošna sodba je, da je grof Tisza kot predsednik zlorabil svojo oblast. Za nas pa je dejstvo merodajno, da je potrebna večina v ogrski zbornici sprejela načrt »en bloc« in da more sedaj avstrijski parlament reči svoj »amen« ali pa odkloniti predlogo. Ako bi se to drugo zgodilo, je skoraj gotovo, da bi Ogrji sklenili samo provizorij za pet let. Leta 1917. pa bode treba podaljšati tudi trgovinsko pogodbo z Ogrsko. In tedaj bi Ogrji napeli vse sile, da izvojujejo nove koncesije na škodo Avstrije in skupnosti države. Nekaj enakega bi se zgodilo, ko bi bila avstrijska vlada primorana, s § 14. uveljaviti brambni zakon ali pa vsaj dovoliti državi vojaške novice. Saj smo to že večkrat doživeli od l. 1897. Celo davke je vlada leta 1898. zvišala s § 14. Vprašanje je tudi, ali bi brambni provizorij zagotovil tudi vse olajšave vojaške službe. To so bili razlogi za slov. hrvatski klub, ki je včeraj sklenil soglasno, da glasuje za načrt z eno samo izjavo. Za mornarje določa tudi novi načrt štiriletno aktivno službo. Klub pa je naročil svojim trem članom v odseku, da predlagajo triletno službo.

Včeraj zvečer je brambni odsek glasoval o prvih sedmih paragrafi. Glasovanje je bilo 34, med temi štiri po imenih. Večina je odklonila vse preminjavalne predloge iz gori navedenih razlogov. V manjšini so bili soc. demokratje, dva Italijana, štirje češki poslanci in dr. Tresić. Dva ali trije češki poslanci so se odtgnili glasovanju, med temi tudi Klofač. Zanimivo je, da je večina odklonila tudi predlog referenta dr. Sommerja, ki je še vedno vsiljeval »dve državi« v Avstro-ogrsko monarhijo. Ko bi se postavili na to državnopravno stališče, potem bi morali

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Stanko je spoznal, da to zadnje potovanje nikakor ne bo lažje od poprejšnjih in začel se je vznemirjati za Nelko, njim in začel se je vznemirjati za Nelko. obrazček, mesto da bi zagorel na solncu in vetru, je bledel od dne do dne, oči so pa gubile navadni blesk. Na suhi ravnini, kjer ni bilo komarjev, sicer ni grozila mrzlica, toda videti je bilo, da strašna vročina izčrpuje deklidine sile. Deček je s sočutjem in s strahom gledal na njene male ročice, ki so postale bele, kot papir, in si je grenko očitil, da je zgubil preveč časa s pripravljanjem in vežbanjem Zamorcev v streljanju, ter je vsled tega izpostavil potovanje v tako vročem letnem času.

Med takim strahom je pretekal dan za dnevom. Solnce je vsrkavalo vlago in življenje iz zemlje vedno bolj požljivo in neusmiljeno. Trava se je krčila in posušila v taki meri, da se je drobila pod nogami antilov in da so

bežeče črede, dasiravno maloštevilne, dvigale oblake prahu. Vendar so popotniki še enkrat zadeli na potok, ki so ga že od daleč spoznali po dolgih vrstah dreves, ki so rastla nad njegovima bregoma. Zamorci so stekli k drevju kot za stavo in ko so prišli k bregu, so se vrgli na tla, potopili glave v vodo in pili tako požljivo, da so prenehali šele, ko je krokodil zgrabil enega izmed njih za roko. Drugi so se vrgli tovarišu na pomoč in v trenutku potegnili iz vode gnjusno gaščarico, ki pa ni hotel izpustiti človeške roke, dasiravno so mu odpirali gobec s sulicami in noži. Šele King je rešil zadevo, ko je postavil nanj noge in ga stlačil tako lahko, kakor da bi bil gnjila goba.

Ko so se ljudje slednjič napili, je Stanko zapovedal narediti v plitvi vodi okroglo ograjo iz visokih bambusov s samo enim vhomom od brega, da bi se Nelka popolnoma varno zamogla izkopati. Toda tudi tako je postavil k nji za varstvo Kinga. Kopelj je jako okrepčala deklido, odpočitek ji je pa nekoliko povrnil sile.

Na veliko radost cele karavane in Nelke, je sklenil »Bvana Kubva« dva dni ostati pri vodi. Pri tej novici so postali ljudje najboljše volje in so takoj pozabili na prestane trude. Ko so se prespali in pokrepčali, so se nekateri

Zamorci začeli potikati med drevjem nad reko in iskati palm, ki rode divje datelje in takozvane hijobove solze, iz katerih se dela nakitje. Nekaj se jih je vrnilo v šotor pred solčnim zahodom in so prinesli s seboj neke štirivoglate bele predmete, v katerih je Stanko spoznal svoje lastne letajoče zmaje.

Eden izmed teh zmajev je nosil številko 7, kar je bilo v dokaz, da je bil izpuščen še z Lindejeve gore, ker sta jih otroka od tam izpustila nekaj desetmin. Stanka je to neizrečeno razveselilo in mu je dodalo poguma.

»Nisem pričakoval,« rekel je Nelki, »da bi letajoči zmaji zamogli preleteti tako daljavo. Bil sem prepričan, da ostanejo na višinah Karamoio in sem jih samo izpuščal za vsak slučaj. Zdaj pa vidim, da jih veter zamore nesti, kamor hoče in imam upanje, da so oni, ki sva jih izpustila z gor okrog jezera Bassa-Narok in sedaj s pota, prileteli celo do oceana.«

»Prileto popolnoma gotovo,« odvrnila je deklida.

»Bog daj!« dodal je deček, ki so ga skrbele nevarnosti in težave daljšega potovanja.

Tretjega dne je odrinila karavana z nad potoka in vzela s seboj v usnjatih mehovich veliko zalogo vode. Predno je nastal večer, so spet prišli v kraje, po-

polnoma požgane od solnca, kjer niso rastle niti akacije, a zemlja je ponekod bila tako gola, kakor tnal. Ponekod so zadevali na passiflore z v zemljo vrtitimi debli, podobnimi velikanskim bučam, imajočim do dva vatla v primeru. Iz teh velikanskih krogel so poganjale kot vrvice tenke liane, ki so se plazile po zemlji pokrivale široko naokrog planjavo in tvorile tako neprodno goščavo, da bi se celo miši težko zamogle preriti skozi. Toda kljub lepo zeleni travi teh rastlin je bilo v njih toliko trnje, da niti King niti konji niso mogli najti v njih hrane. Samo osel je ščipal, toda tudi on previdno.

Včasih pa tekom nekaj angležkih milj niso zagledali ničesar razun bodeče, kratke trave in nizkih, suhim rožam podobnih rastlin, ki so se drobile, ako si se jih dotaknil. Po prvem prenočišču je žgal cel prihodnji dan z neba živi ogenj. Zrak je trepetal, kakor v Libijski puščavi. Na nebu ni bilo niti oblaka. Zemlja je bila tako zalita z lučjo, da je vse izgledalo belo in noben glas, niti brenčanje žuželk ni kalilo smrtne, z zlovražnim bleskom nasičene tišine.

Pot je tekel od ljudi v curkih. Včasih so polagali na velik kup zavoje s posušenim mesom in ščite, da bi našli pod njimi nekoliko sence. Stanko je

prignati tudi hrvaško in češko državo in kot peto kolo še Novo Avstrijo, ki sedaj visi v zraku, dokler ne sežejo po njej mažarski gavran.

Sklicevaje se na to dejstvo, je posl. dr. Zitnik izvajal, da glasuje za načrt, izvzemši oni odstavek, ki določa za mornarje štiriletno službo. Ako v mogočni nemški monarhiji služi moštvo le po 3 leta, preje izurjeni mornarji celo samo po eno leto, je to mogoče in potrebno tudi v Avstriji. Za slučaj pa, da bi večina sklenila štiriletno aktivno službo, predlaga Zitnik naslednje resolucije:

1. Vladi se naroča, naj stori vse potrebne korake, da se čim prej za mornarico vpelje triletna služba. Dokler se to ne zgodi, naj vlada mornarjem v 4. službenem letu dovoli službene doklade za preskrbo njihovih družin ali pa mesečno plačo, kakor jo imajo mornarji na trgovskih ladjah.

2. C. in kr. vojni upravi se naroča, naj vse stori, da bode število častnikov pri mornarici po narodnosti in jeziku primerno številu moštva. V ta namen naj primernim potom omogoči dijakom iz primorskih dežel, da bodo v večjem številu obiskovali mornarsko akademijo.

3. C. in kr. vojna uprava se pozivlja, naj poskrbi, da bodo z ozirom na pretežno število hrvaških mornarjev vojne ladije dobile tudi zgodovinsko in geografsko važna imena hrvaškega naroda.

Jutri, v petek in soboto utegne odsek dovršiti svoje delo. Prihodnji teden pride brambni zakon že v zbornici na vrsto.

Ponesrečena kalkulacija.

Piše deželni odbornik dr. E. Lampe.

Da bi mogel hvaliti »konservativno štedljivost« liberalnega režima, primerja Mandelj denarno stanje leta 1907 in leta 1910 ter kalkulira tako, da pokaže leta 1907 končnega prebitka + 837.508 kron 37 h, leta 1910 pa primanjkljaja — 89.187, ki ga on potem še samovoljno zviša na 609.769 K 84 h. Nato pa kliče: Poglejte, kako izborna je gospodarila slovensko-nemška koalicija!

Ker jaz leta 1907 nisem bil še v deželnem odboru, po starih knjigah ne stikam in nočem pisati o stvarih, ki mi niso samemu znane, sem dal to Mandeljevo trditve v presojo gosp. deželnemu računskemu svetniku Lindtnerju, ki pravi o Mandeljevi kalkulaciji:

Če se presoja efekt leta 1907., je v glavnem obrniti pozornost na to, da je prejel deželni zaklad izredno iz melioracijskega zaklada 812.121 K 68 h in da je izredno izdal 850.900 K (za poplačilo dolgov).

Brez teh dveh postavk, bi bil račun sledeči:

Dohodki	3.621.304 K 68 h
Stroški	3.596.320 K 48 h

Presežek	24.984 K 20 h
--------------------	---------------

Vzrok, zakaj da pride Mandelj v svojem spisu do drugačnega zaključka, in sicer do zaključka, da je bilo l. 1907 presežka 837.508 K 37 h, tiči v tem, da on vpoštevata le izredni strošek, izrednega dohodka 812.121 K 68 h pa ne, dasi

sam označuje ta dohodek kot izreden dohodek (tabela I.). Dokaz: 837.508 K 37 h — 812.121 K 68 h — 402 K 49 h (ta znesek se odračunja zaradi točnosti računa in ker ga tudi Mandelj vpoštevata v svoji kalkulaciji) = 24.984 K 20 h.

Glede leta 1910 se je v poročilu deželnega odbora h računskemu sklepu posebej opozarjalo na izredni strošek 307.390 K 03 h, ker je bilo to potrebno za orientacijo in igra ta strošek pri presoji končnega efekta vsekako veliko vlogo. Da je imel dež. zaklad l. 1910 nasproti temu izrednemu strošku tudi izreden dohodek, in sicer iz centralizacije zakladov in iz rezerv v skupnem znesku 235.576 K 6 h (ne samo 213.192 kron 11 h), to pa ni prikrito, marveč je dovolj jasno povedano na strani 73. zadavne predloge. Kdor hoče, lahko napravi kalkulacijo tudi s tem dohodkom in pride tako do zaključka, da je znašal primanjkljaj leta 1910 632.153 K 79 h, oziroma 324.763 K 16 h. Na enak način se da napraviti kalkulov, kolikor se hoče, in vsak kalkul bo imel nekaj zase, toda realne vrednosti taki kalkuli nimajo.

Mandelju se je torej primerila precejšnja nesreča, ko je barval leto 1907 z rožnato, leto 1910 pa s črno barvo. Dasi je imela slovensko-nemška liberalna zveza doklade v isti višini, in imela pol manjšo upravo ter ni skoro nič delala, je imela vendar leta 1907 čez osemstotisoč kron primanjkljaja, ki ga je pokrila iz melioracijskega zaklada. To je Mandelj zamolčal, in zato je ves njegov spis, ki bazira na tej zmoti, napačen.

Druga usodna nesreča Mandeljeva je ta, da on ne pozna razločka med zasebnim in med javnim gospodarstvom. Njegov horizont ne presega obzorja, ki ga mora imeti knjigovodja kake majhne trgovine. Če presegajo pasiva aktivne postavke, gre štacuna v konkurz; Mandelj hoče dokazati, da se to godi pri deželi Kranjski in namiguje, da bo kmalu prišel birič in bo deželo Kranjsko na dražbi prodal. Pri deželi je pa polom sploh izključen, dežela je celo veliko bolj varna pred bankerotom kakor država. Niti če bi deželni papirji padli, ne pomeni to nobene izgube za deželo, in vsak trenotek lahko deželni zbor sklene doklade, s katerimi se vsak primanjkljaj pokrije.

Skrajna nevednost ali pa na nevednost drugih računajoča hudobija more torej slikati občinstvu strahove na steno, ki jih ni.

Nadalje Mandelj ne ve, kaj je osnovnopremoženje dežele, zato je zgrešil ves efekt svoje razprave. On kalkulira: Dohodki manjši kot stroški, nekaj zakladov se je kasiralo, torej: osnovno premoženje dežele se je znižalo. Ta iznajdba o »znižanem osnovnem premoženju dežele« se mu zdi poseben imenitna.

To je pa nesmisel. Osnovno premoženje dežele so naše posesti in hiše ter obveznice deželnega zaklada v znesku 1.600.000 K, ki se brez Najvišjega dovoljenja ne smejo niti prodati niti zastaviti. Ta zaklad je varno spravljen, nihče se ga še ni dotaknil, tudi nobene potrebe za to ni bilo in je ne bo.

Drugi denarji so pa — da rabim analogijo — obratna sredstva, ki jih daje vsako leto deželni zbor deželnemu

odboru na razpolago. Ta so lahko večja ali manjša, lastna ali izposojena.

Bajka o »zmanjšanem osnovnem premoženju«, ki jo je Mandelj spravil v svet, ima torej kratko življenje. Tudi ta publika nas ne bo spravila iz ravnotežja.

Velika dela v upravi, zakonodaji in gospodarstvu, ki jih je izvršila S. L. S. in ki jih je nanovo započela, seveda za kratkovidne ljudi ne eksistirajo, zato se o njih tu ne razgovarjam. A eno moram še omeniti:

Mandelj sklepa, da »gremo navzdol« in da pride polom. Hkrati pa nam ukazuje, da se morajo učiteljem zvišati plače. Odkod se naj vzame, tega ne pove.

V deželni zbornici je neki liberalni poslanec zaklical: Doklade se morajo od 40 odstotkov zvišati na 80 odstotkov.

To je bila ideja. Sicer napačna ideja, a bila je ideja.

Mandelj pa nobene ideje nima.

Konec njegove modrosti je — zeva-joč molk.

„Zarola“ na Hrvaškem.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Zagreba.)

Atentat na kraljevega komisarja Cuvaja je še vedno predmet dnevnih razgovorov in razprav. Vse govori o tem in ugiba, kaj se zgodi za tem. Te dni sem že kratko javil, da se proti hrvaškemu narodu menda pripravljala sila in da se bo brezobzirno postopalo. Ta slutnja se je pomalem že začela izpolnovati.

Prepoved nošnje orožja na Hrvaškem.

Hrvaška je po atentatu kakor kaka pokrajina v Albaniji. Ni dovolj, da se na najbrezobzirnejši način vrše zasledovanja in hišne preiskave, da se mladi ljudje mečejo v ječe, marveč je kralj. komisar v večeršnjem uradnem listu izdal dve novi predpodi naredbi glede nošnje orožja, s katerima se šikanirata hrvaška obrt in trgovina in bodo trpeli mnogi obrtniki in trgovci, katerim je bodisi prodajanje ali popraviljanje orožja edini poklic in zaslužek.

Naredba določa, da mora vsak, ki poseduje kako puško ali revolver, istega izročiti na policiji. Dalje mora vsak trgovec prositi dovoljenja za prodajo orožja in municije itd. Vsak, ki bi se proti določbam te naredbe pregrešil, bo kaznovan z dvema mesecema zavora ali 600 K globe.

Aretacije.

V Zagrebu in okoliških mestih se noč in dan nadaljujejo neštete aretacije, ki se vse spravljajo v zvezo z atentatom na Cuvaja. Govori se čisto za gotovo, da se je odkrila cela zarota, ki je imela namen, da spravi s poti ne samo Cuvaja, nego tudi vse druge, ki vzdržujejo v Hrvaški sedanje žalostno stanje. A dosedaj se še prav nič ne vé, kakšni usodi so zapadli aretiranci. Nekatere izmed njih so izpustili na svobodo, toda le pogojno, da se ne oddaljijo iz Zagreba, kjer se nahajajo pod strogim policijskim nadzorstvom.

Aretiranci se v ječi strogo nadzorujejo in kar je glavno — izpostavljeni so raznim mukam. Ne daje se jim jesti in ne dovoli se jim, da bi šli na sveži zrak. V Zagreb je poklicano orožništvo, ki bo prevzelo službo v policijskih zaporih.

Na svobodi.

Na svobodo izpušteni aretiranci si ne upajo nič govoriti, ker so jim na policiji zažugali, da bodo najstrožje kaznovani, ako bodo količkaj govorili o tem, o čemur so jih zasliševali.

Najdene bombe?

Med aretiranci se nahaja sin uglednega meščana in trgovca Neudhardta. Zdi se, da policija poleg Jukića najbolj pazi nanj. Pri njem so našli nekoliko dinamitnih patron in se misli, da so bile te patrone namenjene za atentat. Obenem so našli pri njem neka pisma, ki ga kompromitirajo in iz katerih izhaja, da se je v Zagrebu pripravljala »črna telovska noč«. Ali je vse to res imelo biti tako, kakor so si mladi ljudje v svojem patriotičnem navdušenju zamislili — to je drugo vprašanje, ki nam je bo rešil državni pravdnik v svoji premodri obtožnici.

Tudi če je res obstajal komplot, se ne sme tako tragično vzeti.

Zaplenjeni letaki.

Boritelji za narodno svobodo — večina mladi aretirani ljudje, so svojedobno izdali letak pod naslovom »Ščit«, v katerem so odkrili pravi položaj stvari in se obrnili proti sedanjemu stanju na Hrvaškem. Ta letak je bil sedaj zaplenjen, a ker je zelo razširjen po Zagrebu in ostalih mestih, se vrše številne preiskave, da bi se morda na ta način prišlo na sled eventualnim sodrugom. No, vse vohanje policajev je pa ostalo brezuspešno. S tem v zvezi je tudi

aretacija Mirka Pisačića.

On je namreč izdal tisti letak ter je bil eden neizprosnih nasprotnikov Cuvaja. Dasiravno ga je Cuvaj na vse mogoče načine preganjal, ni mogel zrušiti njegove agilnosti. Te dni se je za gotovo vedelo, da se Pisačić mudi v okolici Zagreba ter je bil tudi aretiran. (Druga verzija se glasi, da je bil Pisačić prijet v Ljubljani in odveden v Zagreb, kar pa ni res.) Bil je takoj zaslišan in je, kakor trdijo vesti, priznal, da je vedel za atentat in ga je celo odločno odobril. Atentat se je imel izvesti ne samo na Cuvaja, nego tudi na gotove mažarske oblastnike, ki so zakrivali sedanji položaj Hrvaške.

Zaslišanje Cuvaja in njegove žene.

Preiskovalni sodnik Weinert, ki vodi preiskavo v celi stvari, je zaslišal Cuvaja in njegovo ženo; opisala sta atentat tako, kakor je poročalo o njem časopisje. Bistvenega nista vedela nič povedati.

Stanje Hervoića.

Zdravstveni položaj Hervoićev se ni niti najmanje izboljšal. Zdravniki ga z umetnimi sredstvi vzdržujejo pri življenju.

Zaplenjene Jukićeve slike.

Nekateri zagrebški trgovci z razglednicami so izdali slike atentatorja Jukića, ki so se silno kupovale. Toda policija je slike pri vseh trgovcih zaplenila in izvedla preiskave, da pride do eventualnih nadaljnjih izvodov. Vsega vkup je bilo zaplenjenih do 3000 primerkov. Zablembo se tolmači s tem, češ, da se s temi slikami dela za atentatorja reklama.

Zatvorjen fotografski atelier.

Atelier fotografa, ki je napravil Jukićeve slike in jih spravil v promet, so po izvedeni preiskavi sodno zaprli.

dal naročilo, naj varujejo vodo, toda Zamorci so kot otroci, ki ne mislijo na jutri. Slednjič je bilo treba obdati s stražo ljudi, ki so nosili mehove z vodo in deliti vodo vsakemu posebej. Kali se je pečal s tem jako vestno, toda to mu je jemalo veliko časa in zadržavalo potovanje, obenem pa seveda tudi zamujevalo najditev novega napajališča. Samburi so godrnjali, da dobivajo več vode Vahimi, Vahimi pa, da Samburi. Poslednji so začeli groziti, da se vrnejo, toda Stanko jim je rekel, da jim bo v tem slučaju Faru dal porezati glave, sam je pa naročil svojim z remingtoni oboroženim strelcem, naj nikogar ne puste.

Drugi večer so prenočili na goli ravnini. Niso delali bome, ali kakor pravijo v Sudanu, zeri, ker ni bilo iz česa. Taborišča sta stražila King in Saba. Varstva je bilo dovolj, toda King, ki je dobival desetkrat manj vode, kot jo je potreboval, je trobil zanj do solnčnega vzhoda, Saba je pa iztegnil jezik in obračal oči k Stanku in Nelki z nemo prošnjo vsaj za eno kapljo vode. Deklica je hotela, da bi mu Stanko dal nekoliko piti iz gumove posodice, katero je podedoval po Lindeju in ki jo je nosil na vrvici čez ramo, toda on je shranjeval ta ostanek za najskrajnejši čas za deklico, ter je odrekel.

Četrtega dne zvečer je ostalo samo še pet velikih mehov z vodo, to se pravi, da je na vsakega človeka prišlo komaj pol kozarčka. Ker so pa noči ko-

likor toliko bolj hladne kot dnevi in je žeja ponoči manj občutljiva, kakor pa pod pekočimi solničnimi žarki in ker so ljudje že zjutraj dobili po majhni merici vode, je zapovedal Stanko spraviti one mehove za jutrajšnji dan. Zamorci so mrmrali čez to povelje, toda strah pred Stankom je bil še prevelik, ter se niso upali lotiti tega zadnjega prihranka, zlasti, ker sta stala na straži dva z remingtoni oborožena človeka, ki so se imeli menjavati vsako uro.

Vahimi in Samburi so skušali ogoljufati svojo žejo s stebli revnih travic, katero so iztrgavali in žvečili njihove korenine, toda v njih ni bilo skoraj nobene vlage, ker je neizprosno solnce popolnoma izsušilo celo globino zemlje.

Dasiravno spanje ni pogasilo žeje, je vendar vsaj povzročalo, da se je najo pozabilo. Ko je nastala noč, so padali utrujeni in od celodnevne potovanja izmučeni ljudje, kjer je kdo stal, kot mrtvi na zemljo in takoj trdo pospali. Tudi Stanko je zaspal, toda v duši je imel preveč skrbi in nemira, da bi zamogel mirno in dolgo spati. Čez nekaj ur se je zbudil in pričel premišljevati, kaj bo dalje in od kod vzeti vode za Nelko in za celo karavano obenem z ljudmi in živalmi. Položaj je bil težak, morebiti celo strašen, toda iznajdljivi deček se še ni udajal obupu. Začel je premišljevati vse dogodke, počenši od uropanja iz Fayuma pa do tega trenutka: torej prvo velikansko potovanje čez Saharo, huragan v pu-

ščavi, poskušnje bega, Bartum, Mahdija, Fašodo, osvoboditev iz Gebhrovi rok, potem daljše potovanje po Lindejevi smrti do jezera Bassa. Narok in do tega prostora, kjer so sedaj prenočevali. »Toliko smo prešli, toliko pretrpeli,« govoril je sam s sabo, »tako velikokrat se mi je zdelo, da je že vse izgubljeno in da ne najdem nobenega izhoda, pa mi je vendar Bog pomogel in sem vedno našel izhod!« Saj je vendar nemogoče, da bi po prestani taki poti in po takih tako strašnih nevarnostih morali poginiti na tem zadnjem potovanju. Sedaj je vendar še nekaj vode, ta okolica pa — menda ni Sahara, kajti ako bi tako bilo, bi ljudje o nji vedeli.

Zlasti je pa držalo njegovo nado pokonci dejstvo, da je na jugovzhodu tekom dneva zagledal skozi daljnogled neke meglene obrise, kakor gore. Morda je bilo do njih še na stotine angleških milj, ali še več. Toda ako bi se posrečilo dospeti do njih, bili bi rešeni, kajti gore so redkokedaj popolnoma brez vode. Koliko bi pa bilo potreba časa, ni mogel preračunati, ker je to bilo odvisno od visokosti gor. Visoki vrhunci se vidijo v tako prozornem zraku, kot je afrikanski, na neizmerno daljavo, torej je bilo treba najti vodo že poprej. Drugače jim je grozila poguba.

»Treba!« ponovil je Stanko sam sebi.

Hropeče dihanje slona, ki je dihal, kakor je mogel, pekočino iz svojih

pljuč, je neprenehoma pretrgavalo dečku premišljevanje. Čez nekaj časa se mu je pa zazdelo, da sliši nek glas, podoban stokanju, ki je prihajal od druge strani taborišča, namreč od tam, kjer so ležali ponoči s travo pokriti vodni mehovi. Ker se je ječanje nekajkrat ponovilo, je vstal, da bi pogledal, kaj se tam godi in je stopil h gričku samo nekaj korakov oddaljenemu od šotora. Noč je bila jako jasna, da je že od daleč zagledal dvoje temnih trupel ležečih drugo poleg drugega in dvoje remingtonovih cevi svetlečih se v mesečnem svitu.

»Zamorci so vedno enaki,« pomislil je. »Morali bi čuvati vodo, ki je sedaj za nas dragocenejša, kot vse na svetu, a sta zaspala tu zraven, kot bi bila v lastnih kočah. Ah, Kalijev bambus bo imel jutri mnogo dela!«

To misleč se je približal in sunil z nogo enega izmed stražnikov, toda skočil je takoj ves prestrašen nazaj.

Na videz speči zamorec je ležal vznak in nož mu je bil do držala zarinjen v grlo, poleg njega je pa ležal drugi s tako strašno prerezanim vratom, da mu je bila glava skoraj popolnoma oddeljena od telesa.

Dva meha sta zginila, trije drugi so ležali med razmetano travo razrezani in prazni.

Stanko je začutil, da mu lasje na glavi vstajajo.

(Dalje.)

Še o Jukiću.

Atentator Jukić je sin siromašnih staršev. Kot dijak je bil večkrat lačen, nego sit. Kot pesnik je vedno opeval krvavo osveto. Po zunanosti je nizke postave, a jako odločen. Zadnji čas je bil diurnist pri zagrebškem finančnem ravnateljstvu. Kadar je govoril, so mu ustnice vedno podrtavale. Kdor je s tem mladeničem enkrat govoril, je slutil, da v njem nekaj vre, kar bo nekoč prekipelo. Nosil se je preprosto, a ves njegov nastop je izdajal človeka, polnega efekta in nezadovoljnosti.

Uradno poročilo hrvaške vlade o napadu na Cuvaja.

Uradni list hrvaške vlade je priobčil včeraj prvo uradno poročilo o zaslišanju proti atentatorju Jukiću in drugim študentom. Uradni list poroča: Policija mora v interesu preiskave zdaj še strogo molčati. Zvedelo se je le, da bi se bil moral izvršiti atentat že na praznik Rešnjega Telesa. Motiv dejanja še ni dognan, zdi (!) pa se, da je bil atentat le začetek nameravane dolge vrste atentatov. Aretirali so Mirka pl. Pisarića, ki je priznal, da je vedel o atentatu (?). Preiskava policije se giblje v smeri, če ni morda obstojala revolucionarna dijaška organizacija. Število aretirancev ni natančno znano; po informacijah znaša okoli 140, med temi je veliko število srednješolcev od 4. razreda dalje in mlajših visokošolcev. Aretirani študenti so skoro izključno pristaši radikalne dijaške struje. Priznavajo, da so hoteli z vsemi sredstvi napraviti konec sedanjim razmeram na Hrvaškem. Ta radikalna organizacija je bila baje v zvezi s srbsko mladinsko organizacijo in je baje svojčas organizirala dijaške stavke. Študente posamično zaslišavajo; večina njih Jukića ni poznala, izjavljajo pa, da so vedeli za atentat. (Opozorjamo, da je to poročilo uradnega, torej Cuvajevega lista, ki bi obenem s policijo rad začel kako »veleizdajniško« gonjo.)

NOV NAPAD NA SKLADIŠČE SMODNIKA V ZEMUNU.

Iz Zemuna se poroča, da so nameravali neznanci izvesti napad na vojaško skladišče smodnika. Pozornost vojaške straže je napad preprečila. V temni noči se je približalo pet do šest oseb skladišču. Ko jih je vojak, ki je stal na straži, ustavil, so pričeli na skladišče iz revolverjev streljati. Vsa vojaška straža je nato nastopila in je preiskavala okolico skladišča, a napadalci so že v temi ušli. Uvedli so vojno sodno preiskavo. Sodijo, da so poizkušali pognati skladišče smodnika v zrak. — Z Dunaja se poroča, da nameravajo vojaški krogi izdati oklic na civilno prebivalstvo, ki se poziva, da naj pomaga izslediti brezvestne napadalce na državna skladišča smodnika. Oklic bo naglašal, da hoče morebiti kak neznani sovražnik tako oslabiti moč naše vojne uprave. Proti takemu kršenju miru naj sodeluje prebivalstvo.

PREDSEDSTVO OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA PRI VLADARJU.

Podpredsednik Beöthy je izjavil časnikarjem, da je bil cesar s predsedstvom ogrske zbornice zelo milostljiv. Tiszo je cesar samega pol ure zaslišaval in hotel pojasniti o podrobnostih. Polonyi objavlja v praški »Samostatnosti« članek, po katerem je vladna stranka že posredovala za mir z opozicijo, ker velik del vladne večine ni več voljan podpirati Tiszovih nasilnosti. Opozicija pa ne sklene miru, dokler ne odstopita Lukacs in Tisza. Stoliški zbori, kjer ima večino opozicija, nameravajo preprečiti novačenje. Baje tudi odločilni dunajski krogi ne odobravajo Tiszovega nastopa.

BILINSKI O NOVIH BOSENSKIH ŽELEZNICAH.

Bilinski je v daljšem govoru delegaciji bosensko-hercegovskega sabora obrazljal železniški program, po katerem naj bi Avstrija in Ogrska prispevali za zgradbo železnic v Bosni in v Hercegovini 600 milijonov kron, in sicer bi po sedanjem razdelilnem ključu prispevala Avstrija 400, Ogrska pa 200 milijonov. Ne more se dvomiti, da so nove železniške zgradbe v Bosni in Hercegovini potrebne. Nemogoče je, da bi Bosna in Hercegovina sama stroške za nove železniške zgradbe nosila. A ker bomo Avstrijci prispevali še enkrat toliko, kolikor bodo Ogrji prispevali, bi morali tudi mi imeti od bosensko-hercegovskih železnic večje koristi. To se pa ne bo zgodilo. Bilinskijev železniški program je namreč za Avstrijo zelo neugoden, za Ogrsko pa več kot ugoden. Vse tri normalnotirne nameravane železnice, ki se bodo gradile od juga proti severu, se priklopijo ogrskemu železniškemu omrežju, transverzalki, ki se priklopijo dalmatinskim železnicam, pa ostanejo ozkotirne. Stara povest: Avstrija plačuje, dobiček imej Ogrska, ki se tako bogati na našo škodo.

AVSTRIJSKO ZRAČNO BRODOVJE.

Osrednji odbor za ustanovitev avstrijskega zračnega brodovja poroča, da je že dosegel znatne uspehe. Sodelovati so obljubili predsedstva obeh zbornic in delegacij, vsi ministri, veliko poslancev, plemičev, tvorničarjev in bankirjev.

TURŠKE VOJNE PRIPRAVE PROTI LAHOM.

Iz Plovdiva poroča »Corriere della sera«: Turški vojni minister poroča, da koraka načelnik Lengijev z novimi četami proti Bengaziju. Dardanele in Smyrno Turki zelo hitro utrjujejo. V Smyrni nameravajo Turki ustanoviti utrjeno taborišče, kjer bo vedno zbranih 60.000 vojakov. Turčija namerava pozvati pod orožje vse moške, ki še niso dopolnili 45. leta.

Izpred sodišča.

IZPRED DEŽELNEGA SODIŠČA.

Brezskrbna mati. Antonija Čeligoj, posestnikova žena v Kleniku, je dne 13. aprila t. l. zakurila doma po 5. uri na velikem ognjišču, kakršna so na Krasu v navadi, da bi skuhalo kavo. Na ognjišču je bila triletna hčerka Marija, ki je sedela na klopi, medtem ko je 8 mesecev stara Ivanka sedela v jerbasu. Antonija Čeligoj je šla k bližnjemu vodnjaku po vodo. Kmalu nato je prikricala triletna deklica iz hiše. Ko se je mati ozrla proti hiši, je videla, da je otrok ves v plamenu. Plamen je sicer urno pogasila, a vzlic temu je dobil otrok take opekline, da je čez dva dni umrl. Brezskrbna mati je bila pred sodiščem obsojena na tri dni strogega zapor.

Prepir zaradi fantovščine. Jože Tonc, posestnikov sin v Tominjku, je prišel neke večera nekoliko pijan pred Boštjančičevo hišo, kjer se je mirno pogovarjalo več fantov. Tonc pa jih je pričel izzivati in klicati na korajžje. Jožetu Tomažiču je rekel, da nima pravice vasovati, ker še ni plačal fantovščine. Ko ga je pa ta zavrnil, je skočil v Tomažiča in ga z nožem ranil na tilniku. Tomažiču je pritekalo na pomoč France Urh, a tudi tega je vrezal na srednjem prstu leve roke. Tonc, ki se je zagovarjal pred sodnijo s pijanostjo, je bil obsojen na štiri tedne zapor.

Ljubljane ni mogel pustiti. Janez Stokič, delavec iz Jablanice, bi se moral po naročilu tukajšnjega odgonskega urada v spremstvu redarja odpeljati z Dolenjskega kolodvora do Rudolfovega. Stokič se je pa peljal le do Škofelje, tam pa je izstopil, prodal svoj vozi listek ter se vrnil peš v Ljubljano. Okoli 7. ure sta se pa srečala z istim stražnikom, ki ga je spremil na kolodvor. Ta je Stokiča vprašal, zakaj se je v Ljubljano povrnil ter zahteval, ker se mu je zdel sumljiv, knjižico. Stokič je osorno odgovarjal in skušal pobegniti. Nato ga je stražnik aretoval, čemur se je obdolženec z vso silo upiral. Treba je bilo štirih moč, da so ga zvezali. Pri tem je bil z nogama in stražnika obkladal z najgršimi psovkami. Obdolženec trdi, da je bil popolnoma pijan, kar pa ne odgovarja resnici. Za kazen mu je bilo prisojeno 10 mesecev težke ječe.

Nepopolnsljiv. France Plevel, slikarski pomočnik, pristojen v Jarše, nestalnega bivališča, je vlačugar in nevaren tat. V Gradcu ima za 10 let prepovedan povratek, vendar se je začetkom marca povrnil v Gradec. Šel je od tod v Trst, kjer je iz neke veže izmaknil 90 kron vredno kolo, katero je v Ilirski Bistrici prodal za 30 K. Tu je izmaknil tudi nekemu hlapcu Janezu Kavčiču hlače in klobuk. Plevel priznava, da se je koncem meseca februarja brez dela okoli klatil in po hišah beračil. Plevel, ki ima zaradi tatvine 11 predkazni, je bil obsojen na dve leti težke ječe. Po prestani kazni se bo pa oddal v prisilno delavnico.

Dnevne novice.

Blamaža? »Narodov« poročevallec vé veliko povedati o blamaži naših poslancev glede uradniških predlog. Že včeraj je dr. Korošec povedal, da je to, kar uganja večina zbornice z uradničimi predlogami, gola igra, katere vlada ne more dati sankcionirati. Sedaj pa vprašamo: Kdo se bolj blamira, ali tisti, ki odklanja neizvedljive predloge, ali pa tisti, ki glasuje zanje, pa nikdar zakon ne postanejo. Sicer pa naj izda »Narodov« poročevalec, ozir. »Narod« sam vse tiste govore, ki jih je imel dr. Ravnihar v zbornici, oziroma v odseku o uradniških predlogah. Pa vse natančno po stenografičnem zapisniku, da se ja nobena besedica ne bo izgubila, ki jo je izgovoril ta dični zastopnik ljubljanskega uradništva v prilog uradljiva! Hic salta!

+ 1000 \$\$\$!!! Včerajšnji »Narod« ima v poročilu dunajskega poročevalca zabeleženo, da ima brambni zakon nad 1000 paragrafov. Dunajski politični vajenec, ki dela dunajsko politiko za liberalce, gotovo ni še imel tistih bukvic v rokah, ali pa pravih številc ne pozna. Za špas smo vprašali prvega prodajalca soda-vode na vogalu rotovškega vrta, če vé, koliko \$\$ približno

imajo brambne predloge in fantek je vedel. Dejal je: 88. In tako je res. »Narod« naj bi raje tega imel za poročevalca. Ta bi gotovo bolj pametno poročal.

+ Časnikarsko banditstvo nam očita »Slov. Narod«, ker smo odkrili njegove simpatije, ki so se v poročilu iz Zagreba pokazale s tem, da je debelo podčrtal Jukićeve nazore, »da je pri nas že vendar enkrat potreba propagande dejanja«. To je bilo tako debelo namigavanje, da bi tako časnikarstvo zaslužilo ime, katerega »Narod« meče na nas. Kaj takega podčrtava s svojimi simpatijami samo časnikarski falot, ki ne čuti nobene odgovornosti do svojega naroda. V rokah takega nepremišljenega in nerazsodnega časnikarja je časopis nevarna igrača, ter je že skrajni čas, da se takim političnim zmedam, ki so za ljudstvo vsaj tako nevarne, kot je bil Rinaldo Rinaldini, zamaši tista usta, ki jih pri vsaki priliki široko odpirajo, iz katerih pa prihajajo same neumnosti omejene duše. Ljubljanski župan bo moral že nekoliko bolj paziti, da ne bodo taki ljudje njegovi in liberalnega uradništva časnikarski preroki.

+ Umrl je v Kamniku danes zjutraj naš zvesti somišljeni trgovec občinski odbornik g. Fran Šubelj. Bog mu bodi plačnik za vse dobro, ki je je ustvaril s svojim požrtvovalnim delom v raznih korporacijah! Njegovim velespoštovanim sorodnikom pa naše najiskrenejše sožalje!

+ Za olajšanje bede v Istri. Poslanec Mandić je vložil danes nujni predlog za olajšanje bede v vaseh Pobeji, Cezarji in Šimci v porezni občini Lazaret na Kopršćini, poškodovanih po toči 17. maja t. l.

— Iz davčne službe. Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko je premestilo davčnega upravitelja Alojzija Ipavica iz Radovljice v Novo mesto, davčnega asistenta Antona Pradiča iz Krškega v Črnomelj in uradnega slugo Matijo Pipa od davčnega urada v Litiji k davčnemu uradu v Kostanjevici.

— Volitev župana v Spodnji Šiški. Danes volijo narodno-napredni občinski svetniki v Spodnji Šiški župana. Stranka je pri tej slovesni priliki razcepljena v tri struje, in sicer ena zahteva za župana najnaobraznejšega moža v Spodnji Šiški Seidla, za podžupana solitatorja Cimermana, pri katerem se sklicujejo na njegovo veliko davčno moč. Druga struja zahteva za župana gospoda Viljema Maurerja, za podžupana pa Moharja, tretja struja je pa za g. Viljema Maurerja kot župana, za podžupana pa Seidla. »Deutsche St.« iz Gradca so danes pohvalile g. Seidla kot jako odličnega poznavalca postav in zato bi se ne čudili, če bi bil ta gospod na čast narodno-napredni stranki res izvoljen za župana v Spodnji Šiški. Kje pa je Boltauzer ostal? Ta se je vendar na ljubljanskem magistratu toliko naučil, da bi bil morda najodličnejši župan za Spodnjo Šiško.

— Preprečena žrtev Krke. Dne 11. t. m. se je igral na novomeškem perišču poleg mestnega kopališča desetletni učenec IV. razreda deške ljudske šole, Stanislav Mihelin. Ker so bile deske polzeče, mu je spodrknilo in je padel v precej globoko vodo. V neposredni bližini je bil bivši dijak tukajšnje gimnazije Adolf Avsec, ki je, neoziraje se na nevarnost, ki mu je pretila, pri-skočil potapljaščemu na pomoč. Z veliko težavo ga je spravil že napol nezavestnega iz vode, ter ga izročil prestrašenim staršem.

— Smrt nosni padec. Na senožeti, ki se nahaja nad hišo čevlarskega mojstra Jožefa Klotarja v Trziču, ležal je dne 9. t. m. popoldne Jože Šter, 41 let stari čevlarski pomočnik pri Klotarju, z nekim drugim čevljarjem, potem z nekim tovarniškim delavcem in krojaškim mojstrom ter so pili žganje. Vsi štirje so se ga precej nalezli in Šter jih je peljal po strmih cementnih stopnicah za Klotarjevo hišo. Tu je pa Šter tako nesrečno padel, da mu počila lobanja ter je na mestu obležal nezavesten. Prenesli so ga v Babičovo hišo, kjer mu je dr. Havlina podelil prvo zdravniško pomoč. A vse to mu ni pomagalo, kajti Šter je drugi dan ob 1. uri popoldne umrl. Truplo so prenesli v mrtvašnico.

— Umrla je v ljubljanski dež. bolnici Antonija Šenen iz Selc pri Škofji Loki.

— Škofu Krapacu je cesar podelil čast tajnega svetnika.

— Kamen v vlak. Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam poroča: Včeraj ob 4. uri popoldne je nekdo vrgel kamen v vlak št. 1715. Kamen je zadell profesorja Dolarja na levo oko. Pri dohodu v Ljubljano je prof. Dolarju dr. Illner odstranil ostanke šipe iz očesa. Ta dogodek je obžalovanja vreden, obžalovanja vredno je pa tudi tisto časopisje, ki v tem vidi »neučeno klerikalno početje«. Ravno tako kot Sokol profesor Dolar, bi bil lahko ranjen kak župnik. Orožništvo zasleduje storilca.

— Železniški program. Železniško ministrstvo je izdelalo investicijski program za leto 1913 do 1925. Pa tem

programu se ima razširiti državni kolodvor v Ljubljani, zgraditi državne delavnice v Ljubljani in razširiti kolodvorsko poslopje na Jesenicah. Med drugim se ima zgraditi tudi železnica Opčina-Herpelje-Kozina.

— Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je imenoval na mesto obolevle učiteljice Ane Ravnikar bivšo suplentinjo na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani Pavlo Ženko za suplentinjo na Viču.

— Prostovoljno gasilno društvo v Mokronogu je priredilo v proslavo 30letnice svojega obstanka dne 2. junija t. l. veselico, katere čisti donesek se bo porabil za delno pokritje stroškov, naraslih vsled nabave in popravila brizgalnice, cevi in drugega, pri lanskem velikem požaru uničenega in pokvarjenega orodja. Zahvaljujemo se tem potom preč. gospodu župniku za blagohotno preložitve svečanosti v cerkvici sv. Florijana na dan našega slavlja, nadalje slavni godbi meščanske garde v Kostanjevici za izvrstno sodelovanje tako pri dopoldanski cerkveni slavnosti kakor pri popoldanski veselici; potem vsem čast. damam, katere so s požrtvovalnim sodelovanjem v paviljonih in pri tomboli pripomogle do lepega gmotnega uspeha, kakor tudi spoštovanemu gospodu lastniku graščine za dovoljeni veselični prostor. Iskreno zahvalo izrečemo tudi vsem cenjenim darovalcem dobrotkov za tombolo, darovateljem denarnih prispevkov, kakor tudi slav. pivovarjem za naklonjeno pivo. — Na pomoč! Odbor.

— Krajni školskim svetom in šolskim vodstvom na znanje. »Katoliška Bukvarna« je založila zbirko črk, obsegajočo pet malih in dve veliki abecedi, rimske in arabske številke ter ločila. Skupaj 250 kosov. Cena s škatljo vred 6 K. Tudi razpredalnik za črke (Lesekasten) je založila. To je močna škatlja iz najboljšie lepenke v velikosti 53×22×12 cm. Cena 6 K. Ustreza ravnotako vsem zahtevam, kako oni za 25 K. Sem spada tudi bralni stroj (Leistentafel) iz močne lepenke, ki je nalašč narejen za naše črke. Črke se z lahkoto vtikajo med posamične letvice, stoje trdno in ne padajo vun. Velikost 96×57 cm. Cena 3 K. Da se učenci takoj izpočetka navadijo na počasno in glasovno pravilno čitanje, morajo posebno paziti na razlogovanje in ločila. Zato je neobhodno potrebno, da ima vsaka šola poleg bralnega stroja in razpredalnika tudi zbirko črk in ločil.

— Znižana vožnja na bosansko-hercegovinskih deželnih železnicah. Slovensko planinsko društvo je izposlovalo pri deželni vladi za Bosno in Hercegovino, da se večjim družbam, pa tudi posameznikom, ako so člani Slovenskega planinskega društva, dovoli v času od 15. marca do 15. novembra na omenjenih železnicah za eno tretjino znižana vožnja, ako se dokaže, da ima izlet očitno turistične svrhe. V dosego znižane vožnje je vložiti nekolikovo tozadevno prošnjo osrednjemu odboru S. P. D. v Ljubljani in dodejati 1 krono pristojbine za opremo dotične izkaznice. Poleg te udobnosti bo S. P. D. sku-silo izposlovati še znižane cene v hotelih Bosne in Hercegovine.

— Semenij v Zagorju ob Savi se vrši v petek, dne 28. junija.

— Srečolov šentvidskega Sokola. Piše se nam: V nedeljo, dne 9. t. m. sem šel iz Ljubljane na izprehod v Št. Vid s svojo družinico. Krenili smo za malo časa v gostilno k »Slepemu Janezu«, nevede, da ima šentvidsko telovadno društvo »Sokol« ondi svojo veselico. To bi sicer ne bilo nič novega, a nekaj me je ne le iznenadilo, temveč vznemeljilo. Veselica je imela med drugim tudi srečolov, pri katerem so se tudi nam nepovabljenim gostom ponudile številke iz vrecic. Nismo odklonili ponudbe in res; trikratni dvig med nami ni imel uspeha, četrti pa prinese številko. Dobro, le brž po dobitku. Neznaten zavojček škatla pod križnim zavitkom je dal misliti, kaj je v njem. Eden: to so smodke; drugi: to je čokolada itd. Radovednost naša pa ga takoj odpre in o j dragocen dobitku! Perišče kuhanih, črnih, deloma gnjilih kostanjev, niti vinar vrednih, opazimo pred seboj, ki so se pa takoj vrgli za steno. Tako slavni »Sokol« šentvidski, takšne dobitke si si nabavil za veselice posestnike. Ali ste že tako pri koncu? Ako hočete s tem svoje norce briti, vam svetujem, da si najdete kak drug humor, ki vas ne bo sramotil pred javnostjo. — Šetalec.

Primorske vesti.

p Osebna vest. Prideljen je zdravnik dr. Ivan Zorjan c. kr. vojni mornarici v Pulji. Dr. Zorjan je humski rojak.

p Tatinska družba pod ključem. Kakor smo včeraj poročali, se je tržaški policiji posrečilo priti na sled nevarni tatinski družbi, katere kolovodja Stenovec (tudi Stenović), Martinis in Kralj so že na varnem. Omenili smo, da so aretiranci na

sumu tudi tatinskega vloma v Rojanu pri Trstu. Par dni pred vlomom v stanovanje Pavla Gastwirta je prišel v Rojan k gospej Host mlad človek in potkal na vrata. Brezdvomno bi bil vlomil, če bi se njegovemu trkanju nihče ne odzval. Na prag pa je stopila gospa Host in mladeniča vprašala, kaj hoče. Odgovoril je, da je lačen in obupan ter da mora lakote umreti, če se ga dobra hiša ne usmili. Host mu je podarila 10 vinarjev, nakar je neznanec odšel. Par minut potem pa se je vrnil, toda že ne več sam, temveč v družbi nekega drugega neznanca. Oba sta stopila v vežo baš v trenotku, ko je gospa Host odhajala s doma. Slutila ni nič slabega ter si mislila le, da hočeta prosjčiti še pri drugih strankah v hiši. Ko pa se je čez pol ure vrnila, bila so njena vrata vlomljena in v stanovanju vse zmetano narobe. Prva misel jo je peljala s strahom k šatulji, v kateri je imela polno zlatnine in okrog 1000 K gotovega denarja. Šatulja pa je bila prazna. To občutno tatvino je takoj naznaila policiji, katera pa na prvi mah ni mogla izslediti krivcev. Sedaj pa je policija povabila gospo Host in ji predstavila Stenovica, Martinisa in Kralja, od katerih je Hostova brez pomisleka identificirala Martinisa in Kralja z onima neznanecema, ki sta stala, kakor rečeno, kritičnega dne pred njenim stanovanjem. Preiskava se še nadaljuje.

p S korajžo v smrt je hotel iti Eligio Depolo v Trstu, ker se je ustrašil nadaljnjega življenja. Napil se je v starem delu mesta ruine kaplje do grla, potem pa jo je mahnil — v morski kanal v ulici Vincenzo Bellini, ki pa ni tako globok, kakor ob pristanu. Kot miš mokega ga je izvlekel iz slane vode redar s pomočjo dveh mladeničev. Prepeljali so ga začasno v bolnico, kjer mu izsuše želodec in — obleko.

p Umrl je v pokojeni nadučitelj Jakob Velikonja na Modrejcih.

— C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu odda potom javnega razpisa dobavo cementa in drugih stavbnih materialij, kolikor jih potrebuje za leto 1913. Podrobni podatki so razvidni v »Osservatore Triestino« od 14. junija 1912.

p Ponesrečeni vojak. Raz neke utrde na Brionskem otoku je padel korporal puljskega trdnjavskega polka Fran Repič in zadobil pri tem precej težke poškodbe, osobito na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

p Človek, ki ima na desni strani srce. V minolem tednu se je oglašil v ambulatoriju okrajne bolniške blagajne v Voloski leta 1875. rojeni Andrija Marčelja iz Vepinca in se potožil zdravniku g. dr. Franju Bakarčiču, da je na srcu bolan. Ali koliko je bilo začudenje zdravnika, ko mu je iskal srce na levi strani, pa ga ni našel, oziroma ni čutil bitja srca. Po daljnem pregledovanju je pa zdravnik konstatiral na svoje veliko začudenje, da srce in sploh vse, kar imamo mi navadni smrtniki na levi strani, ima ta mož na desni strani. Redek ali zanimiv je ta slučaj, prava »bela vrana«.

p Morskega volka ubili. Ob Meduškem zalivu blizu Pulja so ubili te dni trije delavci morskega volka. Pošast se je toliko približala morskemu obrežju, da so jo s sekiro ubili. Takoj ko so ubito zver potegnili iz morja, je padlo od nje 35 mladčev, kateri so pa takoj poginili. Tudi v Fasanskem zalivu so zadnjič raz nekega podmorskega čolna opazili vojaki-mornarji tako zver.

Pogreb A. Aškerca.

Včeraj so pokopali na pokopališču pri sv. Krištofu v rakvi Pisateljskega društva A. Aškerca. Slovenski svobodomiselnici, bolj rečeno tistih par praških akademikov, ki so odpadli od katoliške cerkve, so hoteli to priložnost porabiti in napraviti iz pesnikove smrti demonstracijo za Svobodno misel na Slovenskem, pa jim je pesnikovo obnašanje na smrtni postelji na črte prekrizalo. To bi lahko rekli, da kot prepričan svobodomislec ni umrl. Aškerca sam je bil v življenju res pristaš Svobodne misli, katero je proslavljal v svojih pesmih; da, bil je tudi častni podpredsednik na mednarodnem svobodnem kongresu leta 1907. Reformatorji, heretiki, to so bili zelo priljubljeni tema njegove poezije, dočim je imel za velike, zveste in požrtvovalne može katoliške cerkve vedno pikre in krivične sodbe. Lepota in krasota, vsa neizmerna poezija katoliškega življenja in globokost krščanske dogme mu je bila tuja. Vendar se zdi, da je v zadnjem času tudi Aškerca začel oči odpirati. Bil je nekam potrt, razdvojen, zamišljen, vase zatopljen, tudi literatura ga ni več veselila. Vse je kazalo, da živi mož v neki duševni krizi in da mu Svobodna misel ni mogla prinesiti miru in sreče srca. Pesniku Medvedu je rekel nekoč: »Prišel je, kar duhovnik, pa župnik ostani, to bo še najbolje.« In gospe J. je rekel pred kratkem: »Dolčas je na svetu!« Predno se je ta kriza zanj končala, je bil odpoklican. Njegov pogreb je imel značaj slovenskega literata, pesnika, ki je oznanjeval svobodo na vse strani. Dijakom kakor profesorjem je bilo dano na

prosto, če se hočejo pogreba udeležiti. Veliko večino pesnikovih spremljevalcev na zadnjem potu so tvorila sokolska in druga društva, ki se gibljejo v okviru liberalno-kulturnega programa in pa socialni demokratje. Kar je bilo drugih, so se udeležili pesnikovega pogreba bolj iz pietete do pokojnega pesnika kakor pa, da bi hoteli počastiti spomin moža, ki je poveljeval heretike in sovražnike katoliške misli.

Če se je srednješolski mladini dala na prosto udeležba, bi se pa moralo na vsak način preprečiti to, da so mlade deklice iz liceja nosile knjige kakor Primož Trubar, Mučeniki itd. To bi čisto lahko izostalo. Istotako ne vemo, kaj so mislili maturantje I. gimnazije, ki so napisali na svoj venec: Pesniku značaju. Pesniku ja, ampak da bi bil pokojni pesnik uzor značaj slovenskega katoliškega mladeniča, to bi zelo obžalovali. Tudi g. profesor dr. Ilešič nam bi ob taki priliki lahko prizanesel s pikrimi izpadi na »orientalske paše«. Mož je namreč rekel: Mrko pa gledajo ob tem trenutku Ferencz Tah i in razni orientalski paše, prebudili so se krotitelji in mučitelji telesa in duha, prebudili so se oni predstavniki prisiljene avtoritete, one ideje, ki ji je napovedoval nesmrtni pevec boj. Pesnik je podlegel onemu, proti čemur se je boril, kar je večkrat osoda velikih mož. Forma je razbita, toda vsebina je ostala. Zemlja ga je vzela, a ne leži v nji njegovo truplo, ampak spi drugi kralj Matjaž. G. dr. Ilešič je popolnoma neopravičeno namigaval, kakor da bi bil pokojnik neka »žrtev«. Glasno bodi povedano. Aškerca je bil to, kar je bil, po svoji lastni volji, iz lastnega nagiba je bil to, ker je to sam hotel!

× × ×

Včeraj popoldne se je vršil obilni udeležbi občinstva pogreb umrlega pesnika in ljubljanskega mestnega arhivarja Antona Aškerca. Pogrebni spreved se je pričel pomikati izpred »Narodnega doma« nekoliko po 5. uri po Bleiweisovi cesti, Eriavčevi cesti, skozi Gradišče, po Kongresnem trgu, skozi Wolfovo ulico, Prešernovo ulico, po Dunajski cesti na pokopališče k sv. Krištofu. Pogreba so se med drugim udeležili: Zveza sokolskih društev z zvezno zastavo in šestimi župnimi prapori (Škofja Loka, Kranj, Ljubljana, Radovljica, Novo mesto, Šiška) ter 197 Sokolov v uniformah; zastopstvo graškega akademskega društva »Triglav« z zastavo; zastopstva slovenskih narodno-naprednih dijaških organizacij; deputacija Muzejskega društva, Slov. prof. društva, Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev, Društva slovenskih učiteljic, Slov. pis. podp. društva, Društva slovenskih časnikarjev, Ciril in Metodove družbe, Društva zdravnikov na Kranjskem, Branibora, Ruskega krožka, Pravnika, Akademije, Prosvete, Merkurja, Bratstva, Dramatičnega društva, ljubljanske, šišenske in kranjske Čitalnice (z zastavami), Ljubljanske pevske župe, nadalje pevska društva »Lira« (Kamnik), »Slavec« in »Ljubljanski Zvon« z zastavami, »Zidarsko in tesarsko društvo«. Ko je p. Albert frančiškanskega reda blagoslovil v »Narodnem domu« truplo pokojnika je »Ljubljanska pevska župa« pod vodstvom prof. dr. Kozine zapela Hribarjevo »Človek, glej dognanje svoje«, nakar se je začel pogrebni spreved pomikati po naznačenih cestah. Na čelu spreveda je jездilo 10 Sokolov. Po cestah in ulicah, koder je šel spreved, so gorele cestne električne luči in plinove svetilke. V sprevedu je bil zastopan polnoštevilno ljubljanski mestni dekliski licej s profesorji in katehetom Mlakarjem. Tem je sledila »Slovenska Filharmonija« in za njo Sokoli ter razna društva. Vence, ki jih je bilo 35, so nosili poleg uniformiranih magistratnih slug in železničarjev, dijaki. V sprevedu so nesle gojenke dekliskega liceja 15 lipovih vencev z napisi Aškerčevih izdanih del. Nato je prišel voz z duhovnikom in četverovprežni voz s krsto pokojnika. Za pogrebnim vozom so korakali sorodniki pokojnika, župan dr. Tavčar in ravnatelj »Slavije« Ivan Hribar, nekateri narodnonapredni občinski svetniki, magistratni uradniki in drugi, med njimi župnik Berce, Vrhovnik in Zgaga, »Matica Slovenska« s predsednikom dr. Ilešičem, »Matica Hrvatska« in društvo hrvaških pisateljev, ki sta ju zastopala vseučiliška profesorja dr. Albert Bazala in dr. Ilija Benešič; Splošno slovensko žensko društvo pod vodstvom ge. županje dr. Tavčarjeve; zastopstvo ljubljanskih Čehov, deputacije društva jugoslovanskih železničarjev, »Svobodne Misli« i. dr. Pogreba so se udeležili tudi: dežel-nosodni svetnik v p. J. Levičnik, dežel-nosodni svetnik v p. J. Levičnik, deželni šolski nadzornik Hubad, gimnazijska ravnateljja dr. Požar in Štrifof, licejski ravnatelj Maher in drugi. Pred pokopališčem so šolska mladina in sokolska in druga društva napravila špalir, nakar so prenesli truplo v cerkev, kjer je

p. Albert truplo blagoslovil. Pred grobnico pisateljskega podpornega društva, kamor se je pokojnika položilo k večnemu počitku, je po dovršenem cerkvenem obredu zapela »Ljub. pevska župa« pesem »Usliši nas Gospod«, nakar je imel nagrobni govor predsednik »Slovenske Matice« profesor Ilešič. Za njim sta govorila profesor dr. Bazala in Etbin Kristan.

Koroške novice.

k Vsled luga umrl. Umrl je delavec Jernej Oblak Pod Goričico pri Celovcu, ker je pil lug.

k Izpred celovške porote. Na trinajst mesecev težke ječe sta bila obsojena Filip Wieser in 18 letni, v Hodišah rojeni in v Guštanj pristojni kočarjev sin Filip Slanik radi oskrumbe devetletnega dekleta. — Dne 10. t. m. se je vršila razprava proti Jožefu Gitschthalerju, odgovornemu uredniku lista »Villacher Zeitung« radi razžaljenja časti gledališkega ravnatelja Richterja. Gitschthaler je bil po sedem ur trajajoči razpravi oproščen.

k Pogorelo je pri posestniku Matvezu Rudolfu v pliberški okolici gospodarsko poslopje, dvoje stanovanjskih poslopij, vsa krma in vse žito in 12 goved, ki so bila last Valentina Podgornika. Rudolf trpi čez 8000 K škode, zavarovan je bil za 6000 K. Podgornik pa živine ni imel zavarovane in ima 4000 K škode.

k Seno so začeli kositi in spravljati po Koroškem. Nakosi se precej krme.

k Sadje kaže na Koroškem jako ugodno.

POLET BEROLIN - DUNAJ.

Komisija aero-kluba je sklenila, da gre 47.000 K Hirthu, ki je preletel progo Berolin-Dunaj. Hirth je pa sam izjavil, da naj se del te svote nakaže tudi nadporočniku Blaschkeju. Določili so nato Hirthu 40.000, Blaschkeju pa 7000 kron. Nadalje dobe še: Hirth 6000, Blaschke 6000, nadporočnik Miller 4850, Krieger 2850 mark, ker so preleteli progo Berolin-Vratislavo. Za najboljšo letanje so dobili Hirth 5000, Blaschke 3000 in Miller 2000 mark. Hirth je dobil še 5000 K, ker je prvi priletel na Dunaj. Dobil je torej Hirth 56.000, Blaschke pa 16.000 mark.

Ljubljanske novice.

lj Vabilo na javen shod, ki se vrši za somišljenike in somišljenice S. L. S. 16. t. m. ob 10. uri popoldne v gostilni g. Weiss a, Konjušna ulica 12. Govorijo g. dr. Ivan Zajc, deželni odbornik; g. Ivan Kreger, svetovalec trgovske zbornice in občinski svetnik in g. Tomaž Novak, občinski svetnik. Pridite prav gotovo vsi na shod! Agitirajte med somišljeniki in somišljenicami S. L. S. — Odbor.

lj Sramežljivi svobodomiselnici. Pri včerajšnjem Aškerčevem pogrebu so dijakom dali ulogo nositeljev vencev. Po pisanju liberalnega časopisja bi človek mislil, da se bo liberalno meščanstvo, učiteljstvo in uradništvo pulilo za to čast. Vrsto vencev so zaključili štirje venci z rdečimi trakovi. Od teh so samo en venec nosili socialno-demokratski železničarji, ostale tri vence z rdečimi trakovi so pa dali v roke dijakom. Prvi tak venec z rdečimi trakovi v dijaških rokah je imel napis »Svobodna misel«. Čudimo se, da gospodje »Svobodne misli« sami niso imeli tolikega poguma, da bi sami nesli svoj venec in da so venec nprtili dijakom. Čujemo, da je aranžiral nošenje vencev g. prof. Jug, ki mora biti res izboren pedagog, da pripušča venec »Svobodne misli« dijaškim rokam. Upamo, da bodo merodajni krogi potrebno ukrenili, da se je kaj takega prvokrat in zadnji-krat zgodilo. Dijaki ne bodo več postreški »Svobodne misli«!

lj Kako se obnašajo liberalni prvaki pri pogrebu. Glasilo liberalnega učiteljstva se danes zaletava v bivšega dežel-

nega glavarja pl. Šukljeja in župana g. Zurca, češ, da se pri procesiji nista obnašala po volji pobožnega liberalnega dopisnika. Da se liberalni okus prav spozna, bi se bilo treba ozreti včeraj le na čelo pogreba pok. Aškerca. Na čelu pogreba sta korakala magistratni svetnik dr. Zarnik in zastopnik liberalnega uradništva obč. svetnik Reisinger. Oba ta dva gospoda, s cilindri na glavi, odeta v črno obleko, sta na čelu spreveda si prižigala in kadila cigarete. To je silno taktno obnašanje, ki ilustrira globokost čustev do pokojnika in pa liberalno resnost.

lj Kdo je denuncijant? Znano je, da je g. dr. Evg. Lampe napram Adolfu Ribnikarju vršil le svojo uradno dolžnost. Adolf Ribnikar pa je bil tisti, ki je kot tržni nadzornik skoval cel kup ovadb, pa tudi izven urada ni zametaval takega posla. Znano nam je, da je ovadbo proti Milanu Plutu, katerega se sedaj dolži defraudacije, sestavil Adolf Ribnikar, podpisala je pa ovadbo tista oseba, ki se je odlikovala s podpisom na ovadbi proti Ivanu Kregarju. Tako je Ribnikar padel le v jamo, katero je drugim kopal.

lj V pravdi proti konkurzni masi »Glavne« posojilnice zmagala gospa dr. Hudnikova. Sodišče je ugotovilo, da so hranilne knjižice »Glavne« posojilnice v Ljubljani vse glaseče se na ime gospe dr. Hudnikove in sedaj v posesti dr. Oblaka kot upravnika konkurzne mase »Glavne« posojilnice, last gospe dr. Hudnikove, da ima torej edino ona pravico dvigniti denar teh treh knjižic v znesku 70.232 K. Te hranilne knjižice se morajo sedaj vrniti gospej dr. Hudnikovi.

lj V proslavo svojih sodelavk, ki že 40 let delajo v ljubljanski tobačni tvornici, priredi naša tobačna strokovna organizacija v nedeljo dne 16. t. m. ob 9. uri popoldne sv. mašo s cerkveno propovedjo na Rožniku. Propoveduje in mašuje poslanec dr. Krek. Po cerkvenem opravilu prijateljski sestanek v salonu pri Čadu.

lj Cigaretni oddelek ljubljanske tobačne tvornice ima cerkveno opravilo na Rožniku v nedeljo 16. t. m. ob 8. uri zjutraj.

lj Imenovanje v geometrski službi. C. kr. glavno ravnateljstvo zemljiško-davčnega katastra je imenovalo evidenčnega geometra 1. razreda Bogoljuba Navratila za evidenčnega nadgeometra 2. razreda. — Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko je imenovalo absolventa geodetskega tečaja Alojzija Lušina za eleva pri evidenčni službi zemljiško davčnega katastra na Kranjskem.

lj Priznanje. Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko je izreklo priznanje za uspešno službovanje računskemu svetniku Ivanu Kovaču. — Nadalje je predsedstvo c. kr. fin. ravnateljstva za Kranjsko izreklo priznanje računskemu oficijalu Maksu Bradaška za uspešno delavnost pri izvedbi od c. kr. finančnega ministrstva odrejenega izplačevanja provizij gozdnim in rudarskim delavcem potom poštne hranilnice.

lj Umrl je g. Rekar, oče dr. Rekarja. Pokojnik je bil predsmrtno še na častni straži pred mrtvaškim odrom pesnika Aškerca v mrtvašnici. Ko je prišel domov, mu je postalo slabo in je proti jutru umrl.

lj Poročil se je na Pragerskem asistent južne železnice gosp. Edv. Schulz z gđno Julijo Tröster, hčerko kolodvorskega restavraterja.

lj Kolo ukraden je bilo dne 11. t. m. popoldne iz veže hiše št. 3 na Slovenskem trgu čevljarskemu mojstru Jožefu Jakošu iz Dobrunj. Kolo je že obrabljeno, prostega teka, ima navzgor zakrivljeno balanco, lesene držaje pri sedlu, so štiri peresa pokvarjena, zadnja pneumatika je zakrpana, plošča za prestavo je pa cela. Kolo je vredno 60 K. Pred nakupom se svari.

lj Kranjska deželna vinarska zdruga v Ljubljani opozarja, da se vrši danes, kakor običajno vsak četrtek, vinska poskušnja od pete do devete ure zvečer pod kavarno Evropa.

lj Vozja na električni železnici. Včeraj se je vršilo posvetovanje glede preureditve vožnih cen na električni želez-

Razbit avtomobil.

NA POLJU PRI WÖLLERSDORFU PO KATASTROFI.

nici. Posvetovalo se je o tem, kako bi se dalo napraviti večji promet in pa ugodnejše zvezne cene. Po daljšem razgovoru se je zastopnik trdnice prilagodil nasvetu obč. svetnika Rojine, naj se opusti četrti pas na progi Dolenjske ceste. S tem odpade cena 25 vinarjev za najdaljšo vožnjo in bo vožnja z južnega kolodvora na dolenjski kolodvor veljala samo 20 vin. Preuredilo se bode, da bo glavna proga namestu sedanje južni kolodvor — dolenjski kolodvor, v bodoče južni kolodvor — vojaška bolnica. Podjetje bo v najkrajšem času vpeljalo novo progo in prejembe cen za razne vožnje, seveda le začasno, da poizkusi uspeh. Glede razširjenja proge v Šiško in na Vič je bil odgovor upravnega sveta, da si se vsi navzoči toplo zavzemali za to razširjenje, ne ugoden. Vodstvo zatrjuje, da so v sedanji denarni krizi tudi za podjetje, da si je veliko akcijsko podjetje, obresti denarja previsoke, da bi se zamoglo podjetje sedaj v to spuščati. Upamo, da to ni bila zadnja beseda in da bo podjetje gotovo uvidelo potrebo razširjenja proge v Šiško in na Vič.

lj Ponesrečena deklica. 19 let stara komptoiristinja pri Fluxovi, Antonija Kovač, se je danes zjutraj pred pošto na Cesarja Jožefa trgu onesvestila ter se pri padcu udarila na sence tako močno, da se v bolnišnici še popoldne ni zavedla.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 13. junija. Vlada je hotela Rusine potolažiti ter jim je predložila izjavo, katero naj bi v naučnem odseku podal naučni minister. Na skupnem zborovanju vseh treh rusinskih klubov pa so Rusini soglasno sklenili, da odklanjajo to izjavo, ker jim vsebina te izjave ne dá nikakega povoda, izpremeniti svoj sklep, ki so ga v svoji taktiki sklenili 4. t. m. Rusini hočejo obstrukcijo nadaljevati. Vlada bo še poizkušala, da jih odvrne od obstrukcije.

Dunaj, 13. junija. Proračunski odsek je danes nadaljeval posvetovanje o proračunskem provizoriju. Načelnik poljskega kluba dr. Leon je izjavil, da Poljaki priznavajo kulturni postulat Rusinov po univerzi, da se pa mora ta zadeva rešiti v soglasju obeh narodov. Izjavil je, da Poljaki žele mirnega dela z Rusini. Nato je govoril Bilinski. Popoldne se seja nadaljuje. Več rusinskih predlogov, naj se seja zaključi, je bilo odklonjenih.

Dunaj, 13. junija. Rusinski poslanec Okulewski v brambnem odseku že tri ure govori obstrukcijski govor.

CESAR.

Dunaj, 13. junija. Danes je v Schönbrunnu cesar po večmesečnem odmoru pol ure jahal po parku. Ježa cesarja ni nič utrudila, počutil se je po ježi zelo okrepčanega. To je najboljši dokaz o krepkem zdravju cesarjem.

CESAR ZA TISZO.

Budimpešta, 13. junija. Cesar je pri sprejemu predsednika ogrskega parlamenta izražal veselje, da se je posrečilo obstrukcijo tako hitro ukrotiti ter je izrekel upanje, da bo sedaj mogoče v ogrskem parlamentu nekaj let mirno delati.

SPOMINI BIVŠEGA MINISTRA KONFISCIRANI.

Praga, 13. junija. Knjiža spominov bivšega umrlega finančnega ministra Kaizla je konfiscirana radi razžaljenja Veličanstva, katero vsebuje neko Kaizlovo pismo nekemu češkemu politiku.

NOVE ARETACIJE V ZAGREBU.

Zagreb, 13. junija. Policija je zopet izvršila nove aretacije dijakov. Policija trdi, da je dobila pri aretiranih revolverje in da je odkrila anarhistično dijaško društvo.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Atlantic, 13. junija. Pri železniški nesreči v Daltonu je 50 oseb izgubilo življenje.

DEMONSTRACIJA PROTI SRBSKEMU KRALJU.

Belgrad, 13. junija. Nad 150 srbskih dijakov je priredilo včeraj pred kraljevim konakom hrupno demonstracijo proti kralju Petru in princu Juriju. Demonstrantje so imeli v rokah konfiscirane časopise, v katerih je bilo poročilo, da je pomiloščenih več oseb, med njimi tudi neki upnik princa Jurija. Demonstrantje so bili tako nasilni, da policija ni mogla proti njim nič opraviti ter je bilo poklicano vojaštvo, ki je proti demonstrantom nastopilo z golim orožjem ter jih razpodelo. Več demonstrantov je bilo aretiranih. **Ulice, ki vodijo do konaka, strazi vojaštvo.**

STAROSTI NE BO VEČ?

Pariz, 13. junija. Znani profesor Menčikov trdi, da je našel bacil, ki povzroča pri človeku starost in da je iz našel tudi sredstvo, kako uničiti ta bacil (?).

KONFISCIRANE SLIKE.

Draždane, 13. junija. Na tukajšnji umetniški razstavi je bilo več slik konfisciranih radi nenravnosti.

VELIKA DEMONSTRACIJA.

London, 13. junija. Po londonskih ulicah je 90.000 oseb iz Wallisa demonstriralo proti ločitvi cerkve od države.

Žrtev Krke.

Na novomeškem kopališču v Krki kopalo se je včeraj nad 50 gimnazijcev, med temi tudi trgovca in posestnika sin dijak IV. gimnazije Jernej Kaporc iz Dobrič. Prej je poskušal plavati v basenu, ker je pa bila prešla 2. ure popoldne in ker se po tej uri pričena kopanje dam, je čuvaj kopališča pozval fante, da zapuste kopališče. Več dijakov se temu pozivu ni pokorilo in se spustilo v neograjeno Krko. Med temi je bil tudi Kaporc, kateri je vzel desko in s pomočjo te plaval v Krki. Deska mu je izpod rok ušla in Kaporc se je pričel potapljati. Med tem vpitjem se je pa tudi na zraven ležečem perišču topila Katarina Rozman, postrežkinja v Novem mestu. Tej je padlo pri pranju perilo v vodo, po katerem je posegla, in se prebrnila na glavo v Krko. Tudi ta je vpila in zato so bili prisostvovalci razburjeni in rešili postrežkinjo, gimnazijec pa je ušel. Po preteku pol ure so gimnazijci potegnili iz vode. Na lico mesta došli zdravnik sekundarij bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji, je le konstatiral smrt. Omeniti je, da na kopališču ni nikakih varstvenih vrvi, ne drogov. Tudi porabljevega čolna ni. To si bo morala mestna občina že preskrbeti.

Zahvala.

1862

Za številne izraze sočutja ob nenadomestni izgubi iskreno ljubljene, nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Mateja Maslé

izrekamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, kakor tudi udeležencem pogreba najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. gg. župniku in kaplanu za tolažbo pokojnikovo in gg. železničarjem — čuvajem za spremstvo in nosenje.

Borovnica, 10. junija 1912.

Zalujoča rodbina.

Učenka

z boljšo šolsko izobrazbo se sprejme takoj v večjo modno trgovino. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro: „Pridna 1000“, poštno ležeče, Ljubljana.

1861

Tripse

dva varuha, enega lovskega, proda oskrbništvu zavoda na Rakovniku.

1859

Gostilna in kavarna

v mestu na deželi (Einkehr-gasthaus) na najbolj prometnem kraju, s hlevom, vrtom, kegljiščem in nekaj zemljišča, se pod ugodnimi pogoji takoj odda v najem. Od najemnika se zahteva razum za obrt in vodstvo dobre kuhinje. Ponudbe do 20. junija t. l. pod „Bodočnost 1843“ na upravo „Slovenca“.

1843

A VIII314/12/5

Sklep in oklic.

1853

V zapuščinski zadevi po dne 13. maja 1912 zamrli Marjani Marn iz Tomačevega št. 19 se bodo dala v najem zemljišča, ki spadajo v zapuščino s hišo in letošnjimi pridelki vred po posameznih parcelah.

Zakupdaja se vrši dne 17. junija 1912, ob 3. uri popoldne na lici mesta v Tomačevem 29.

Zakupni pogoji se zamorejo vpogledati v času od 15. junija do 17. junija t. l. pri tem sodišču, soba št. 33.

C. kr. okrajno sodišče Ljubljana, oddelek VIII.

dne 3. junija 1912.

Išče se prodajalka

ki bi vodila manjšo špecerijsko trgovino. Oglasi naj se pošiljajo pod „Trgovina 50“ poštno ležeče Kamnik.

1858

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 13. junija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11-25
Rž za oktober 1912	9-35
Oves za oktober 1912	9-09
Koruza za avgust	8-67
Koruza za maj 1913	7-26

Gospod

UBALD PL. TRNKÓCZY

lekarnar

Ljubljani.

Na priporočilo gosp. Medic-a naročil sem bil za poskušnjo 1 zavoj Vašega „Sladin-čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim res izvrstnim „Sladnim čajem“ (znamka „Sladin“) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas uljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljati takoj še nadaljnjih 6 zavojev Vašega „Sladnega čaja“, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Škofljica, dne 12. februarja 1912.

Odličnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec ml.,
lesni trgovec.

179

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vrelec. Dietetična namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi.

Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem želodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledicah, vrančnik oteklinah, jetrni trdnosti, zlatoci, snovizmenjavih boleznih, kataru dihalnih organov.

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlati oporaben pri kroničnem drvenem kataru, obstopitvi, žolčnih kamenih, toksični trganju, sladkovni bolezni

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-
glauberske soli**

561

Zastopstvo in glavna zaloga:

Karl Steiner, Celovec, Hoffmann.

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znanec pretužno vest, da je naš preljubljeni sin, brat in nečak

Mirko Deisinger

dijak I. a. razreda I. drž. gimnazije, včeraj, v sredo, dne 12. junija ob 1 uri popoldne, preidden s sv. zakramenti za umirajoče mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb predragega pokojnika bo v petek, 14. t. m. ob 1/2. uri pop. iz deželne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Ljubljana dne 13/16. 1912.

Franja Deisinger

vдова sodnega uradnika, mati.

Milan Deisinger,

brat.

Jean, Herman, Ludovik,
polubratje.

I. slov. pogr. zavod Jos. Turk. 1863

Razne stvari.

Italijanska nestrpnost. Iz Inomosta poročajo, da sta v bližini utrdbe Studena v Zgornji Italiji dva karabinierja aretovala nekega avstrijskega stotnika iz južne Tirolske, ki je napravil izlet v Italijo. Osumljen je bil vohunstva ter so ga odvedli v vojaško jetnišnico v Videm.

Poneverjenja pariškega bankirja. V Parizu so aretovali kankirja Vergnesa, ki je zakrivil velika poneverjenja. Pasiva znašajo skoro milijon frankov. Istočasno je pobegnil tudi neki borzni spekulat po imenu Marin, čegar pasive znašajo 800.000 frankov.

Odprava napitnin po hotelih. Veliko hotelov namerava letos urediti vprašanje o odpravi napitnin tako, da se bodo zaračunale v hotelskem računu tudi napitnine.

Modra vdova. Znano je, da je na »Titanicu« ponesrečeni milijonar Astor zapustil oporoko, po kateri njegova žena dobi vžitek od ogromnega premoženja le, ako se več ne poroči. Ob tej priliki pripoveduje list »Pal Mall Gazette« o nekem sličnem slučaju, ki se je pa drugače izvršil, kakor je pa mislil mož, ki je napravil oporoko. Neki londonski borzni agent, ki je že star poročil 18-letno gospodično, je svoji ženi v oporoki zapustil 75 milijonov frankov pod pogojem, da se več ne poroči. Ako se poroči, dobi premoženje njegov nečak. In kaj je storila vdova? Poročila se je z nečakom ...

V 16 1/2 minute okoli zemlje. Nov zanimiv rekord je doseglo brzojavljenje. List »New Yorker Times« je oddal v New Yorku ob 7. uri zvečer sledečo brzojavko: »To brzojavko pošljite okoli sveta. — »Times« v New Yorku. — Ob 7. uri 16 minut 30 sekund je oddana brzojavka došla nazaj, ko jo je obravnavalo 17 brzojavnih postaj. Prehodila je 28.613 geografičnih milj.

Strela ubila očeta in sina. Na Solnograškem je ubila strela 73letnega cestarja Franca Kollerja in njegovega 23-letnega sina Jožefa.

Nesreča v zraku. Francoski aviatik poročnik Etienne je padel s svojim aparatom 30 metrov globoko in se smrtno nevarno poškodoval. Etienov aeroplan se je vnel.

Štajerske novice.

š Občinske volitve. Za župana v občini Zreče pri Konjicah je zopet izvoljen priljubljeni g. Winter. — V Dobrenju ob meji pa je bil za župana izvoljen Slovenec g. Poljanec. Tudi svetovalci so v obeh občinah sami zavedni Slovenci. — V Konjicah se bodo vršile letos občinske volitve. Nemci so se skregali med seboj. Borita se za prvenstvo stranka »malih« in stranka »velikašev«. Prepričani pa smo, da takoj, ko bi se Slovenci pokazali, bi bili Nemci in nemčurji obeh frakcij zopet edini. — Na Vidmu ob Savi je zmagała pri občinskih volitvah naša stranka. Za župana je izvoljen vrl mož Miha Planinc. Svetovalci vsi naši.

š Bela žena. V Rajhenburgu je umrla Alojzija Pohle. — V Framu pa so 30. maja našli mrtvo v postelji 72letno viničarko Terezijo Vrhovšek. 8. junija pa je istotam na njivi pri delu naglo umrla 49letna delavka Liza Jurič. — V Trambergu pri Ptujju je 3. junija umrl priden mladenič Andrej Vnuk. — 6. t. m. pa je v Barislovcih zatisnil oči Vid Gabrovec; padel je iz podstrešja tako nesrečno, da je čez nekaj časa umrl za nasledki. — 8. junija je v ribniku v Soviču pri št. Vidu pri Ptujju utonila šestletna deklica Marija Hujski. — Na Humu pri Ormožu je umrla viničarka M. Lesničar, stara 90 let. Rajna je bila stara mati štajerskega urednika »Slovenskega Naroda« celjskega Lesničarja. Naj v miru počiva!

š Poročilo se je pri Sv. Kunigundi na Pohorju vrl naš pristaš Janez Horvat, doma iz župnije Skomre, s pridno kmečko deklico Veroniko Podgoršek. Obilo sreče!

š Prihodnjo nedeljo, 16. t. m., bo zopet živahno. Vrši se cela vrsta shodov in drugih prireditvev. V Hočah zborujejo Orli in Mladeniška zveza. — V št. Lenartu v Slov. goricah bo velik županski shod za Slovenske gorice. Govorijo poslanci: dr. Korošec, Roškar in Pišek. — V Braslovčah ima lepo prireditev Dekliška zveza. — V Slovenj-gradu zboruje konjerejska podružnica. — V Ormožu zborujeta prihodnjo nedeljo Dekliška in Mladeniška zveza.

š Nevarno obolel je vlč. g. Martin Petelinšek v Mariboru. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. Upanje je, da popolnoma okreva.

š Promocija. V soboto je bil proglašen na graškem vseučilišču g. Franjo Lipša, c. kr. avskultant pri deželnem sodišču v Gradcu, za doktorja vsega prava.

š Občinske volitve v mestu Celju dne 10., 11. in 12. t. m. V ponedeljek so bili v tretjem razredu oddani 404 glasovi. Izvo-ijeni so vsi, ki jih je predlagal nemški vo-

livni odbor, razun peka Kürbisch. Tega so volivci odklonili in izvolili namesto njega peka Antleja. V torek je bilo v drugem razredu izmed 65 oddanih 34 glasov. Včeraj, 12. t. m., je volil prvi razred, v katerem je bilo izmed 210 oddanih 123 glasov.

š **Imenovanje v deželno-stavbni službi.** Stavbni svetnik pri štajerski namestniji Jurij Dobay je imenovan stavbnim nadsvetnikom.

š **Častnim občanom** je imenoval občinski odbor v Spodnji Poljskavi gg. Matevža Pogorevca in Antona Samaturja. Častnim županom pa gg. Karla Hrstnika in Stefana Rudolfa. Navedeni gospodje so skozi 35 let z vnmemo delovali za blagor občine.

š **Večkratni požigalec.** Kakor smo pred kratkim poročali, je bil v Preloгах pri Konjicah aretovan posestnik Jože Bezenšek, ker je zažgal svoja poslopja. Kakor nam sedaj iz Konjic poročajo, je požig že obstal. Poleg tega pa je obstal še več požigov, katere je pred osmimi leti izvršil s pomočjo svojega brata. Kot skrivde osumljene so zaprli sedaj tudi Bezenškovo ženo, njegovega brata in dve sestrji ter jih izročili okrožni sodniji v Celju.

š **Slivnica pri Mariboru.** Občinski odbor v Rančah na Pohorju je imenoval tukajšnjega učitelja g. Avgušтина Živko častnim občanom omenjene občine. Kot dolgoletni občinski tajnik pridobil si je imenovani z vestnim in požrtvovalnim poslovanjem trajnih zaslug za občino Ranče. Iskreno čestitamo!

š **Zmaga pravice.** Ravnateljstvo južne železnice je meseca aprila t. l. ukazalo prožnemu mojstru v Rimskih Toplicah, da mora zapreti cesto iz Rimskih Toplic do izliva Gračnice v Savinjo, ker je speljana po železniškem svetu, in sicer zato, ker občina ni hotela plačati zahtevanih 100 K vsako leto najemnine. Železnica je namreč letos prvič to zahtevala, prej še nikdar nič od občine, čeprav je stara pot. G. drž. poslancu dr. Benkoviču se je posrečilo, da je južna železnica znižala svoje zahteve od 100 na 10 kron. Prisrčna mu hvala! Tudi pred sodiščem v Laškem so bili 6. maja vsi oproščeni, kateri se niso zmenili za prepoved železnice in so po tej cesti vozili. Cesta je zopet odprta.

š **Samoumornik.** Iz Maribora se nam piše: Na dvorišču svojega stanovanja v Meljski ulici se je ponoči od ponedeljka na torek ustrelil narednik tukajšnje domobranskega poveljstva št. 26, Franc Jurko. Prišel je vinjen domov. Ko je došel v stanovanje se je ustrelil. Vojaška straža je prihitela in ga našla ležečega v luži krvi. Imel je rano v sencih. Predno pa je straža prišla bližje, si je zopet pogнал kroglo v glavo. Vzrok samoumora je vedni prepir z ženo. Zapušča ženo in štiri neprekrbljene otroke.

š **Pri cirkularni žagi ponesrečil.** Iz Konjic. Delavec Matija Jerič v Donački gori je bil te dni zaposlen z žaganjem desk na cirkularni žagi. Neko tako desko je s tako močjo porinil v žago, da se je deska zlomila. Pri tem je prišel z desno roko v žago, katera mu jo je polovico popolnoma odžagala. Na klice na pomoč so žago hitro ustavili. Poklicani zdravnik je nevarno ranjenega Jeriča za silo obvezal, nakar so ga spravili v bolnišnico v Maribor.

š **Ljubeznivi posli.** Iz Konjic. Pri posestniku Mariji Breznik pri Sv. Duhu-Ločah so ponoči vlomili neki zlikovci v shrambo. Pokradli so sodček slivovke, precej moke, mesa, klobas in slanine. Tatove je orožništvo izsledilo v osebah hlapca Antona Čenča in dekletke Julijane Regoršek, ki sta služila pri Breznikovi. Orožnikom sta tudi priznala, da sta izvršila več tatvin, ki so se zadnje čase dogajale v tej okolici. Ukradene stvari sta potem prodala in si skupiček razdelila.

š **Padel s hleva in umrl.** Posestnik Karl Dolinšek v Parizljah pri Novi Štifti je šel jutraj v hlev, ker je slišal od tam stokanje in rahle klice. Na tleh poleg lestve je zapazil težko ranjenega 49letnega posestnika V. Gabrovca. Gabrovec je hotel iti ponoči proti 11. uri spat na hlev. Na lestvi pa je tako nerodno stopil, da je padel na tla in ranjen obležal. Drugi dan nato je Gabrovec vsled hudih bolečin umrl.

š **Prav po roparsko.** Franc Žerovnik, kleparski pomočnik, doma iz Cerkelj na Kranjskem, je potoval z nekim Martinom Prečnikom iz Gradca proti Mariboru. Pri Pesnici je Prečnik zvalil Žerovnika v neko bližnjo senco na počitek. Ko je slednji zapal, ga je prvi napadel s kamnom in ga tako dolgo udrihal z njim po glavi, da se je Žerovnik onesvestil. Potem mu je Prečnik odvzel potno torbo, v kateri je imel tudi nekaj denarja, in jo popihal. Stvar je naznanjena orožništvu.

š **Modras ga je ugriznil.** V Gorički gori pri Slovenjgradcu so te dni sušili seno. Pri tem je bil navzoč tudi kmečki sin Luka Oslovnik. Ko je šel po travo, je stopil na modrasa, kateri ga je ugriznil v desno nogo. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico v Slovenjgradec. Dvomijo, da bi okrevalec.

š **Požar.** V Turškem vrhu pri Zavrču je posestniku Fr. Jurgecu zgorela hiša in gospodarsko poslopje z vsemi pridelki in orodjem. Zgorelo je tudi 15 svinj. Rešili so govejo živino. Škode je 10.000 K, zavarovalnina pa znaša samo 4000 K.

š **Smrtna kosa.** Umrl je v Središču Fr. Horvat, star 78 let. — V Kamnici pri Mariboru je umrl posestnik in gostilničar Gašpar Tsinger; zadela ga je kap. Pri zadnjih občinskih volitvah je bil izvoljen v občinski zastop. Bil je hud nasprotnik Slovencev.

š **Novice iz Maribora in okolice.** Iz pred mariborske porote. Zaradi prestopka proti pravosti se je imel pred mariborskimi porotniki zagovarjati 33letni neoženjeni kinematografski nastavljenec Alojzij Cerne. Pregrešil se je nad nekim 11letnim dekletom. Porotniki so ga spoznali krivim in sodni dvor ga je obsodil na dve leti težke ječe. — Pogrešani natakarski vajenec. Tukaj pogrešajo že od 8. t. m. natakarskega vajenca Brunona Löschniga. Učil se je v Götzovi restavraciji. 8. t. m. so ga videli hoditi ob Dravi in od takrat ga ni bilo več na izpregled. Najbrže je izvršil samoumorn. — Zaprli so tukaj delavca Vertaniča, ki je delal pri tovarnarju Jos. Freundu. Pred kratkim pa je bil Vertanič od dela odpuščen, ker je delavcem v tovarni grozil z umorom. Te dni je vlomil v tovarno, od koder je bil na poziv posestnika tovarne aretovan. Pri njegovi preiskavi so našli pri njem dolg, ostro nabrušen nož. Nasilneža so izročili okrožnemu sodišču v Mariboru. — Zaradi smrdečega mesa. Žena Marija Schaden je prišla k mesarju Gašparju Rahle, ki prodaja meso na tukajšnjem trgu. Rekla mu je, da meso, katerega je pri njem kupila, smrdi. To je Rahleta tako ujezilo, da jo je podrl na tla in jo tako dolgo davil, da je nezavestna na tleh obležala. Vsled padca je dobila rano na glavi in pretresenje možganov. Z rešilnim vozom so jo odpeljali v njeno stanovanje. Proti surovemu mesarju je naznanjena ovadba. — Letalni poizkusi. V nedeljo se je vzdignil ob velikem navalu občinstva v zrak zrakoplov z imenom »Nadvojvodinja Margareta«. Z zrakoplovom se je vozil tudi nadvojvoda Ferdinand. V Drazjivasi pri Konjicah so se ustavili. Včeraj v sredo so letalne poizkuse ponovili, ki so se vsi zopet dobro obnesli. — Odlikovanje. Zlat zaslužni križec je dobil od cesarja kamnoseški mojster Jože Pejer v Mariboru.

Iščeta se za takojšnji nastop eden ali dva izurjena

sodarja

za izdelovanje sodov za cement. Vprašajte naj se pri tovarni za cement na Dovjem pošta Mojstrana, Gorenjsko. 1795

Golša

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je izumljen nek ozdravljilec, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vpslatvi 20 vin. v znamkah naš prospekt. 1857

Kemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

po vseh kombinacijah na poljubno število let. Istotako plačanje starih dolgov in zjednotenje v novo posojilo pod mnogo ugodnejšimi pogoji. Diskretno in kulantno posredovanje. Dopisi na CIRIL GLOBOČNIK, nadzornik nizozemske zavarovalnice, Ljubljana, Elizabetna cesta 4. Prošnje samo pisмено. 1421 (Za frankature naj se priloži znamk za 30 vin.)

Lepa hiša

z zelo dobro idočo gostilno in mesarijo lepo in udobno opremljena s približno 8 oralov zemljišča, sredi prav lepega mesta Spod. Štajerja, se proda z zemljiščem ali tudi posebej. Prometa letno dokazano 240.000 K. Potrebne kapitala 30—40000 K. Naslov pove uprava lista pod št. 1849. (Znamka za odgovor). 1850

Cennakup

Ako se naznani, kaj se potrebuje, pošljem vsakemu ostanke dobre domače tkanine, kot: kanafase, oksforde, cefirc, platno, tkanine, delene, krizete, brisače, saten, pisano tkanino itd., franko po povzetju

40—50 m I. kakovost K 17—
40—50 m II. kakovost K 22—

Fran Maršik, domači tkalec,
Češka Čerma, pošta Nachod, Češko.

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v štev. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vinotoka 1910, na strani 10 pod naslovom: Narodnogospodarska revija »Časa«. Dalje »NAŠ OTROK!« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, štev. 2, koncem maja 1907. — Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju decembra 1910. štev. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavojček z 1/2 kg samo 50 vin. Na tisoče otrok ga zavziva z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotočja; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdka. — Preizkušeno lekarniško blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon štev. 190.

Vse predmete železninske stroke

dobite najceneje pri

veletrgovini z železnino „MERKUR“

Peter Majdič, Celje.

Solidno blago!

1251

Postrežba točna!

M. TUŠEK, LJUBLJANA

:: Stari trg 28 ::

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zreali po najnižjih cenah

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.

Nacrti in proračune na željo. -- Solidna postrežba.

153

Morsko kopališče

SELCE PRI CRKVENICI

Hrvaško Primorje.

Podpisana naznanja veleslavnemu občinstvu, da je prevzela v Selcih pri Crkvenici, Hrvaško primorje, od g. gradbenega podjetnika Jos. Lončariča novo sezidani hotel »Rokan« v svojo upravo in da otvarja hotel, kateri leži v neposredni bližini morske obali, dne 26. maja t. l. Pred hotelom se nahaja krasno kopališče z 80 kabinami in nudi kopališče vse udobnosti modernega komforta, kakor tudi peščene in solnčate kopeli. Za izborno kuhinjo jamči moj dober glas kot bivša lastnica pensiona Villa Vera v Lovrani. Točila se bodo med drugimi bela in rdeča dolenska in belokranjska vina. Pension s celo oskrbo, s sobo in postrežbo od 7 do 9 K dnevno. V Selcih se nahaja tudi nekoliko privatnih stanovanj in dam na tozadevna vprašanja takojšnje odgovore. Postrežba slovenska, hrvaška in nemška. Slovenski časopis na razpolago.

Velespoštovanjem

1520

Dragica pl. Striga.

Posojila

Obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke usak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu v Gosposki ulici 2.